

พระบรมราชาวาท
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
วันพฤหัสบดี ที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๐๗

ข้าพเจ้าและพระราชินี มีความยินดี ที่ได้มาร่วมพิธีประสาทปริญญาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ อีกรวาระหนึ่ง และที่ได้ทราบว่า กิจการของมหาวิทยาลัยนี้เจริญก้าวหน้าขึ้นเป็นลำดับ

ปีนี้มีผู้สำเร็จเป็นบัณฑิตเพิ่มจำนวนมากขึ้นอย่างน่าพอใจ หวังว่าบัณฑิตใหม่ จะเป็นกำลังสำคัญ ในการปรับปรุง และขยายงานด้านต่างๆ เพื่อสร้างสรรคความเจริญปลอดภัยของประเทศชาติต่อไป ผู้เป็นบัณฑิต ควรถือว่าเป็นผู้มีความรู้ดีและควรจะได้รับใช้ชาติโดยใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์จริงๆ ความรู้นั้นเปรียบเหมือนเสาตารวจ ย่อมจะเป็นคุณหรือเป็นโทษได้เท่ากัน สำคัญอยู่ที่ใช้ คือถ้าใช้ถูกทาง ก็ป้องกันอันตรายได้ ถ้าใช้ไม่ถูกทาง ก็จะกลับเป็นอันตรายประหารตัวเองและแม่ผู้อื่นด้วย วิชาความรู้นั้น ถ้าใช้ในทางดีด้วยความรู้เท่ากันก็จะช่วย ป้องกันประเทศชาติให้พ้นภัยอันตรายจากศัตรู และสามารถช่วยการพัฒนาบ้านเมืองให้ทันกับความเจริญของโลก ในปัจจุบันได้ แต่ถ้าใช้ด้วยความหลงแล้ว ก็จะเป็นอันตรายแก่ตัวเอง และแก่ชาติบ้านเมืองอย่างร้ายกาจที่สุด จึงขอให้บัณฑิตทุกคนสังวรระวังไว้ในการที่จะออกไปประกอบกิจการงานต่อไปในกาลข้างหน้า

ข้าพเจ้าขอแสดงความยินดีด้วยกับบัณฑิตใหม่ รวมทั้งผู้ได้รับทุนการศึกษาและรางวัลเรียนดีทุกคน ในความสำเร็จของท่าน ขอขอบใจบรรดาอาจารย์ และเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายผู้เอาใจใส่ ร่วมมือกันทำความเจริญ ให้แก่มหาวิทยาลัยนี้ ตลอดจนผู้มีส่วนเกื้อกูลอุดหนุนการศึกษาด้วยประการต่าง ๆ และขออำนวยการพรให้ทุกท่าน ที่มาร่วมในพิธีนี้ มีความสุขความเจริญทั่วกัน.

พระบรมราโชวาท
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรและอนุปริญญาบัตรศิลปบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศิลปากร
วันจันทร์ ที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๐๗

ข้าพเจ้าและพระราชินี มีความพอใจที่ได้ทราบความเป็นมา และผลงานของมหาวิทยาลัยศิลปากร อย่างละเอียด และมีความยินดีที่ได้มามอบปริญญาบัตร และอนุปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยเป็นครั้งแรก ในวันนี้

ศิลปะเป็นเครื่องแสดงเรื่องราว ของมนุษยชาติอย่างสำคัญอย่างหนึ่ง ประเทศที่เจริญแล้ว ย่อมยกย่อง และอุดหนุนเกื้อกูลการศึกษาค้นคว้าวิชาด้านนี้ เสมอด้วยวิชาอื่น ๆ และย่อมมีสถานศึกษาชั้นสูง เพื่อการนั้น อยู่ทั่วกัน การที่ทางมหาวิทยาลัยศิลปากรพยายามปรับปรุงขยายกิจการของมหาวิทยาลัยให้เจริญขึ้นเป็นลำดับ จนเป็นปีกแผ่นมั่นคงได้เช่นนี้ เป็นที่น่าอนุโมทนา และน่าจะได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างยิ่ง

ข้าพเจ้าขอชมเชยบัณฑิตทุกรุ่น ทุกคน ที่มีความเพียรพยายามในการศึกษาเล่าเรียน และได้รับความยกย่องอย่างสูงจากมหาวิทยาลัย ในบัดนี้ ท่านทั้งหลายก็ได้รับปริญญาทางศิลปแล้ว จึงควรจะคำนึง ถึงความเป็นศิลปิน ซึ่งหมายถึงความสามารถตามธรรมชาติ ที่จะคงความงามและคิดถึงความงาม เมื่อเกิด ความคิดแล้ว ก็ต้องอาศัยวิชาความรู้ หรือเทคนิควิชาช่างเป็นต้น จึงจะแสดงออกมาเป็นจิตรกรรม ประติมากรรม หรือศิลปกรรมในลักษณะอื่น ๆ ได้ ท่านทั้งหลายจะออกไปมีหน้าที่การงานเกี่ยวข้องกับศิลปโดยตรง ควรจะ ตระหนักว่าต้องฝึกฝนทั้งความเป็นศิลปิน ทั้งวิชาช่างของท่านพร้อมกันไป ท่านจึงจะทำหน้าที่ได้อย่างสมบูรณ์ และสามารถรักษามาตรฐานศิลปะของชาติไว้สืบไปได้

ในที่สุดนี้ ข้าพเจ้าขออำนวยพรให้ทุกท่านที่ประชุมพร้อมกันอยู่ ณ ที่นี้ มีความสุขความเจริญทั่วกัน.

พระบรมราชาโชวาท
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของวิทยาลัยวิชาการศึกษา
ณ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ถนนประสานมิตร
วันพุธ ที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๐๗

ข้าพเจ้าและพระราชินี มีความยินดี ที่ได้มาร่วมพิธีมอบปริญญาบัตรแก่นิสิตและนักศึกษา ของวิทยาลัยวิชาการศึกษา อีกครั้งหนึ่งในวันนี้

ข้าพเจ้าพอใจ ที่ได้ทราบตามรายงานของประธานสภาวิทยาลัยว่ากิจการของวิทยาลัยวิชาการศึกษา ทั้งสามแห่ง เจริญก้าวหน้าขึ้นเป็นลำดับ ขณะนี้มีบัณฑิตของวิทยาลัยวิชาการศึกษา สำเร็จไปเป็นครูและทำหน้าที่อื่น ๆ อยู่ทั่วทุกจังหวัดแล้ว คงจะช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนตัวบุคคลในการพัฒนาการศึกษาของชาติได้มาก ส่วนการที่วิทยาลัยจัดการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงวิชาเฉพาะขึ้น เพื่อส่งเสริมความรู้ความชำนาญของบัณฑิตนั้น ก็เป็นการสมควรอย่างยิ่ง เพราะครูที่ดีควรต้องมีความรู้ดีด้วยเสมอ

ท่านทั้งหลาย ผู้ได้รับปริญญาทางการศึกษาแล้วในวันนี้ ต่อไปจะต้องมีหน้าที่รับผิดชอบอย่างยิ่ง ต่อประเทศชาติ เพราะท่านจะออกไปเป็นผู้ให้การศึกษาอบรมเยาวชนผู้จะเติบโตขึ้นมาเป็นเจ้าของปกครองประเทศในอนาคต และการศึกษาขั้นพื้นฐานของเยาวชนในปัจจุบัน มีความจำเป็นเพื่ออนาคตของชาติมาก เพราะฉะนั้น เมื่อท่านเห็นความสำคัญของการเป็นครู และเมื่อท่านได้เลือกหน้าที่ของท่านเช่นนี้แล้ว ท่านต้องพยายามทำหน้าที่ให้สมบูรณ์ด้วยความตั้งใจจริง โดยมุ่งถึงประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติเป็นที่ตั้ง

ที่สุดนี้ ข้าพเจ้าขอแสดงความยินดีที่ท่านทั้งหลายได้รับความสำเร็จในการศึกษา และได้รับเกียรติจากวิทยาลัยแห่งนี้ หวังว่า ท่านจะได้บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์สมดังคำปฏิญาณของท่าน ข้าพเจ้าขออวยพรให้นิสิตนักศึกษา และท่านที่ชุมนุมพร้อมกัน ณ ที่นี้ มีความสุข ความเจริญ และความสำเร็จทั่วกัน.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร ประกาศนียบัตร และอนุปริญญาบัตรมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์
วันอังคาร ที่ ๖ เมษายน ๒๕๐๘

ข้าพเจ้าและพระราชินี มีความยินดี ที่ได้มาร่วมในพิธีมอบปริญญาบัตร ประกาศนียบัตรและอนุปริญญาบัตร แก่ นักศึกษาผู้สำเร็จหลักสูตรการศึกษา ของมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์อีกครั้งหนึ่ง และขอแสดงความยินดี กับนายกรัฐมนตรีนายกรัฐมนตรี ที่ได้รับปริญญาสาธารณสุขศาสตร์ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ ในโอกาสนี้ด้วย

ข้าพเจ้าพอใจมาก ที่ได้ทราบรายงานว่ากิจการทุก ๆ ด้านของมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์เจริญก้าวหน้า มาอีกเป็นอันมาก และมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์จะจัดตั้งคณะแพทยศาสตร์ขึ้นใหม่อีกคณะหนึ่ง ในปีการศึกษานี้ เพื่อเพิ่มจำนวนแพทย์ พยาบาล และอาจารย์ สำหรับโรงเรียนแพทย์ในส่วนภูมิภาคด้วย ข้าพเจ้าขอขอบใจ นายสภามหาวิทยาลัย กรรมการ ศาสตราจารย์ ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ที่ร่วมมือกันปฏิบัติงาน และช่วยเหลือสนับสนุน ทำความเจริญให้แก่มหาวิทยาลัยนี้ด้วยดีตลอดมา

สำหรับนักศึกษา ที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ได้รับปริญญาบัตร ประกาศนียบัตรและอนุปริญญาบัตร ไปแล้วนั้น ข้าพเจ้าขอชมเชยในเรื่องความอุตสาหะพยายามของท่านทั่วกันทุกคน ต่อจากนี้ไป ท่านทั้งหลาย จะออกไปประกอบกิจการงาน มีหน้าที่รับผิดชอบต่อส่วนรวมตามวิชาชีพของท่าน ขอให้ท่านตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ให้ดีที่สุด และจงยึดอุดมคติแห่งวิชาชีพของท่าน กับทั้งคำปฏิญาณที่ได้กล่าวแล้วต่อหน้าที่ประชุมนี้ เป็นหลักในการ ประกอบกิจการงานเสมอตลอดไป ท่านจะได้มีความสำเร็จและมีความเจริญรุ่งเรืองในหน้าที่การงาน และจะเป็นเกียรติแก่มหาวิทยาลัยนี้สืบไปด้วย

ข้าพเจ้าขออวยพรให้ผู้สำเร็จการศึกษาและทุก ๆ ท่าน ที่ประชุมพร้อมกันอยู่ ณ ที่นี้ มีความสุขความเจริญ ทั่วกัน.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรและอนุปริญญาบัตรแก่นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วันที่ ๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๘

ข้าพเจ้าและพระราชินี มีความยินดี ที่มีโอกาสมาในงานมอบปริญญาบัตรและอนุปริญญาบัตรแก่นิสิตผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรคณะต่าง ๆ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอีกครั้งหนึ่ง และมีความพอใจที่ได้ทราบรายงานว่าในรอบปีที่ผ่านมากิจการของมหาวิทยาลัยดำเนินก้าวหน้าไปอีกมาก

ข้าพเจ้าขอแสดงความยินดี กับบัณฑิตใหม่ทุกคนที่ได้รับความสำเร็จในการศึกษาและได้รับเกียรติอย่างสูงในวันนี้ ต่อจากนี้ท่านทั้งหลายจะออกไปประกอบอาชีพต่าง ๆ ตามทางที่ต่างได้เลือกไว้ ขอท่านทั้งหลายจงทำหน้าที่ของท่านโดยเต็มกำลังความสามารถและสติปัญญา ให้สมกับที่ได้รับยกย่องว่าเป็นบัณฑิต บัณฑิตนั้นต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติหลายประการ เช่น มีความรู้และมีความคิด เป็นต้น ความรู้เป็นหัวใจของการทำงาน ผู้ที่จะทำงานอย่างใดจำต้องมีความรู้ในเรื่องนั้นก่อนเป็นเบื้องต้น ส่วนความคิดเป็นเครื่องช่วยความรู้คือ ช่วยให้ใช้ความรู้ได้ถูกต้อง เช่น จะใช้อย่างไร ที่ไหน เมื่อใด เมื่อมีความรู้สำหรับงาน มีความคิดสำหรับใช้พิจารณา ใช้ความรู้ให้ถูกต้องแล้ว ย่อมทำงานได้ผลสมบูรณ์ดี ยากที่จะผิดพลาด ความรู้กับความคิดจึงไม่ควรแยกจากกัน ถ้าบัณฑิตใหม่จะยึดถือความจริงข้อนี้ไว้เป็นหลักในการทำงานแล้ว เชื่อว่าจะสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยดีเสมอ จะทำการงานให้เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมได้อย่างมาก และจะประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานพร้อมทั้งความสุขในชีวิตในที่สุด

ข้าพเจ้าขออวยพรให้บัณฑิตใหม่ และทุกท่านที่ประชุมพร้อมกันอยู่ในที่นี้ มีความสุขความเจริญโดยทั่วกัน.

พระบรมราชาวาท
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรและอนุปริญญาบัตร
แก่นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผู้สำเร็จการศึกษา ประจำปี ๒๕๐๗
วันพฤหัสบดี ที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๐๘

ข้าพเจ้าและพระราชินี มีความยินดี ที่มีโอกาสมาร่วมพิธีมอบปริญญาบัตร และอนุปริญญาบัตร ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อีกครั้งหนึ่ง และมีความพอใจ ที่ได้ทราบรายงานว่า กิจการของมหาวิทยาลัยนี้ ดำเนินก้าวหน้าไปได้อีกมาก ด้วยความร่วมมือสนับสนุนของทางราชการ องค์กรต่าง ๆ ตลอดจนชนเอกชน พร้อมกันทุกฝ่าย

ข้าพเจ้าขอแสดงความยินดีกับบัณฑิตใหม่ทุกคน ที่ได้รับความสำเร็จในการศึกษาและได้รับเกียรติอย่างสูง ในวันนี้ ในการที่จะออกไปประกอบการทำงานเป็นกำลังของบ้านเมืองในด้านการเกษตรต่อไปนั้น ขอท่านทั้งหลาย จงนึกถึงความจริงว่า แม้บ้านเมืองของเราจะเจริญเปลี่ยนแปลงไป มีรายได้ต่างอื่น ๆ เพิ่มมากขึ้นกว่าแต่ก่อน ก็ตาม รายได้สำคัญของประเทศ ก็ยังขึ้นอยู่กับผลผลิตทางการเกษตรเป็นสำคัญ ยิ่งเรามีความจำเป็นต้อง ปรับปรุงสภาพบ้านเมือง และยกฐานะความเป็นอยู่ของประชาชนให้สูงขึ้นเช่นในปัจจุบันนี้ การเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร จึงยังเป็นสิ่งสำคัญควรคำนึงถึงให้มาก และควรเร่งรัดจัดทำให้ได้ผล เพราะผลผลิตทางการเกษตร เป็นทั้งสิ่งที่ใช้บริโภค และเป็นวัตถุดิบเพื่ออุตสาหกรรมด้วย เรื่องนี้ เป็นเรื่องที่ต้องใช้ความรู้และปฏิบัติการทางการเกษตรแผนใหม่ ซึ่งท่านทั้งหลายจะต้องเป็นผู้ออกไปเผยแผ่ ถ้าแต่ละคน จะออกไปทำงานด้วยความตั้งใจจริง เพื่อให้เป็นตัวอย่าง และเป็นผู้นำที่ดีของเกษตรกรในท้องถิ่นของท่าน เชื่อว่า จะสามารถทำประโยชน์ให้แก่ สรรวมได้อย่างมาก และจะได้รับความสำเร็จในชีวิตการงานของท่านอย่างสมบูรณ์

ข้าพเจ้าขอขอบใจ ผู้ที่เห็นความสำคัญของการเกษตร และเกื้อกูลมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ด้วย ประการต่าง ๆ และขออวยพรให้บัณฑิตใหม่ พร้อมทั้งท่านที่ร่วมประชุมอยู่ ณ ที่นี้ มีความสุขความเจริญทั่วกัน.

พระบรมราชาโชวาท
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรและอนุปริญญาบัตร
ของมหาวิทยาลัยศิลปากร ณ ท้องพระโรงวังท่าพระ มหาวิทยาลัยศิลปากร
วันพฤหัสบดี ที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๐๘

ข้าพเจ้าและพระราชินี มีความยินดี ที่ได้มาร่วมในพิธีมอบปริญญาบัตร และอนุปริญญาบัตร แก่นักศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากรอีก เป็นครั้งที่สอง และขอขอบใจที่มหาวิทยาลัยศิลปากรมอบเกียรติแก่ข้าพเจ้าในโอกาสนี้ ด้วย

ข้าพเจ้ามีความพอใจที่ได้ทราบรายงานว่า กิจการด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยเจริญมั่นคงขึ้นมาเป็นลำดับ การติดต่อร่วมมือกับต่างประเทศ ทั้งในด้านการค้นคว้าทางวิชาการ และการเผยแพร่งานศิลปะของไทย ในประเทศต่าง ๆ นั้น นับว่าเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติโดยส่วนรวมมาก

ข้าพเจ้าขอแสดงความยินดีกับนายกรัฐมนตรี ที่ได้รับปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ และกับผู้สำเร็จการศึกษาทุกคน ที่ได้รับปริญญาและอนุปริญญาของมหาวิทยาลัยศิลปากร ในวันนี้ ขอฝากข้อคิดแก่บัณฑิตใหม่ ว่า ในการประกอบกิจการงานต่อไปภายหน้านั้น ไม่ว่าจะท่านจะมีหน้าที่การงานอย่างไร ท่านควรจะทำงานของท่าน อย่างผู้มีจิตใจสูง คือสูงทั้งในด้านรู้จักความงามและทั้งในด้านรู้จักผิดชอบชั่วดี ให้สมกับที่เป็นศิลปินบัณฑิต และควรจะทำงานให้เป็นประโยชน์แก่สังคมและประเทศชาติ ตามหน้าที่ของพลเมืองดีด้วย จะได้ชื่อว่ามีความสำเร็จในการงานโดยสมบูรณ์ และความสำเร็จทั้งนี้ขึ้นอยู่กับที่การกระทำของตัวท่านเอง จึงขอให้ทำงานด้วยความตั้งใจจริงโดยเต็มกำลังความสามารถ ทั้งหมั่นศึกษาค้นคว้าด้านวิชาการไว้เสมออย่าได้ทอดทิ้ง

ที่สุดนี้ ข้าพเจ้าขออวยพรให้บัณฑิตทุกคน ประสบความสำเร็จ และความรุ่งเรืองในชีวิต และขอให้ทุกท่านที่มาประชุมพร้อมกัน ในพิธีนี้ มีความสุข และความเจริญโดยทั่วกัน.

พระบรมราโชวาท
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
วันพุธ ที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๐๘

ข้าพเจ้าและพระราชินี มีความยินดี ที่ได้มาร่วมในพิธีประสาทปริญญา ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ อีกครั้งหนึ่งในวันนี้ และมีความพอใจ ที่ได้ทราบว่ากิจการของมหาวิทยาลัย เจริญก้าวหน้าไปอีกหลายด้าน

ปีนี้ มีผู้สำเร็จการศึกษาเป็นบัณฑิต มากยิ่งกว่าทุก ๆ ปี หมายความว่า ได้ผู้ที่มีความรู้และมีสติปัญญาสูง มาเป็นกำลังทะนุบำรุงบ้านเมืองเพิ่มมากขึ้นอีกด้วย ทุกวันนี้ เรากำลังมีภาระที่สำคัญ และจำเป็นต้องเร่งกระทำ อยู่อย่างหนึ่ง คือการพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าขึ้นทุก ๆ ด้าน ภาระนี้เป็นภาระหนัก ต้องอาศัยปัจจัยประกอบกัน หลายอย่าง เช่น ความสงบสุขของบ้านเมือง กำลังทรัพย์ กำลังคน โดยเฉพาะผู้มีความรู้ความสามารถในการทำงาน และผู้บัญชางานที่ดีด้วย บัณฑิตทั้งหลายเป็นผู้มีความรู้สูง ย่อมเหมาะที่จะเป็นหัวหน้าผู้บัญชางานต่อไป ขอให้ท่านตั้งใจใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์ในการพัฒนาบ้านเมือง และทำตัวเป็นผู้นำและเป็นตัวอย่างที่ดีในการทำงาน อีกประการหนึ่ง ใครจะฝากความคิดไว้ด้วยว่า ขณะนี้เรายังขาดผู้ที่เป็นกำลังพัฒนาประเทศอีกมาก แต่ผู้สำเร็จ การศึกษาชั้นสูง เช่นท่านทั้งหลายนี้จะสามารถขจัดปัญหาขัดข้องนี้ได้ โดยท่านทั้งหลายพยายามเผยแพร่ความรู้ ของท่านด้วยการฝึกสอนผู้อื่นต่อไปอีก ถ้าหากแต่ละคน ฝึกหัดผู้อื่นต่อไปอีกหลายสิบคน การที่มีผู้สำเร็จการศึกษา ออกมาเป็นกำลังพัฒนาประเทศจำนวนพันในวันนี้ ก็จะเสมือนได้กำลังผู้พัฒนาเป็นจำนวนหมื่น

ในที่สุดนี้ ข้าพเจ้าขอขอบใจ ผู้มีส่วนช่วยเหลือทำความเจริญ ให้แก่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ทุกคน ขออวยพรให้บัณฑิตใหม่ ประสบความสำเร็จ และความรุ่งเรืองต่อไปในชีวิต และขอให้ทุกท่านที่ประชุมพร้อมกัน อยู่ ณ ที่นี้ มีความสุขความเจริญทั่วกัน.

พระบรมราโชวาท

ในงานพระราชทานปริญญาบัตรแก่นิสิตและนักศึกษาวิทยาลัยวิชาการศึกษา

ณ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ถนนประสานมิตร

วันพฤหัสบดี ที่ ๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๘

ข้าพเจ้าและพระราชินี มีความยินดี ที่มีโอกาสมาร่วมในพิธีมอบปริญญาบัตรของวิทยาลัยวิชาการศึกษา อีกครั้งหนึ่ง และมีความพอใจที่ได้ทราบรายงานของประธานสภาวิทยาลัยว่า กิจการของวิทยาลัยวิชาการศึกษา ทั้งสามแห่ง เจริญก้าวหน้าขึ้นเป็นลำดับ ในปีนี้ ผู้ที่เข้าศึกษา ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงวิชาเฉพาะ รุ่นแรก เมื่อปีการศึกษาก่อนก็ได้สำเร็จออกมาเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาการศึกษาของชาติ อีกส่วนหนึ่ง

ข้าพเจ้าขอแสดงความยินดี กับนิสิตและนักศึกษาทุกคน ผู้ได้รับความสำเร็จและได้รับเกียรติในวันนี้ ต่อไป ท่านทั้งหลายคงจะต้องเข้ารับหน้าที่ให้การศึกษาแก่เยาวชนของชาติ ตามแนวทางที่ได้รับอบรมมาของท่านได้พิจารณาให้เห็นโดยถ่องแท้ว่า ประเทศชาติของเรา จะเจริญหรือเสื่อมลงนั้นย่อมขึ้นอยู่กับการศึกษา ของประชาชนแต่ละคนเป็นสำคัญ ผลการศึกษาอบรมในวันนี้ จะเป็นเครื่องกำหนดอนาคตของชาติ ในวันข้างหน้า ท่านทั้งหลายจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงในเรื่องนี้ เพราะฉะนั้น เมื่อท่านออกไปเป็นครู ท่านต้องพยายามทำหน้าที่ของท่าน ให้สำเร็จโดยสมบูรณ์ ด้วยความตั้งใจจริง ให้สมกับที่มีหน้าที่อันสำคัญ และให้สมกับคำปฏิญาณที่ให้ไว้แก่ที่ประชุมนี้

ในที่สุดนี้ ข้าพเจ้าขออวยพรให้บัณฑิตทุกคน ประสบความสำเร็จและความรุ่งเรืองในหน้าที่การงาน และขอให้ทุก ๆ ท่านที่มาประชุมพร้อมกันอยู่ ณ ที่นี้ จงมีความสุข ความเจริญ โดยทั่วกัน.

พระบรมราโชวาท
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร ประกาศนียบัตร และอนุปริญญาบัตร
แก่นักศึกษามหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
วันพุธ ที่ ๖ เมษายน ๒๕๐๙

ข้าพเจ้าและพระราชินี มีความยินดี ที่มีโอกาสมาร่วมในพิธีมอบปริญญาบัตร ประกาศนียบัตรและอนุปริญญาบัตร แก่นักศึกษาผู้สำเร็จหลักสูตรการศึกษาของมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ในวันนี้

ข้าพเจ้าพอใจมาก ที่ได้ทราบรายงานว่ากิจการด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยทั้งสองเจริญก้าวหน้าไปอีกเป็นอันมาก การที่มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ จัดตั้งคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติ ขึ้นอีกคณะหนึ่งก็ดี การที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่จะขยายการศึกษาออกไปอีกก็ดี นับเป็นความก้าวหน้าและเป็นประโยชน์อย่างสำคัญ แก่การแพทย์ และการศึกษาของประเทศของเรา ข้าพเจ้าจึงขอขอบใจสภามหาวิทยาลัย คณะศาสตราจารย์ อาจารย์ ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ที่ได้ร่วมมือกันปฏิบัติงาน และช่วยเหลือสนับสนุนทำความเจริญให้แก่มหาวิทยาลัยด้วยดีตลอดมา

สำหรับนักศึกษาซึ่งสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรแล้วนั้น ข้าพเจ้าขอชมเชยในความอุตสาหะพยายามของท่าน และขอแสดงความยินดีด้วยที่ได้รับความสำเร็จ ขอให้ทุกคนที่จะออกไปประกอบกิจการงาน มีหน้าที่อันมีเกียรติต่อไป ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ให้ดีที่สุด และจงยึดอุดมคติอันสูงแห่งวิชาชีพของท่านเป็นหลักในการทำงาน ทั้งพยายามขวนขวายศึกษาหาความรู้ ความชำนาญ ให้กว้างขวางทันสมัยอยู่เสมอเป็นนิตย์ จะได้มีความสำเร็จและความเจริญในชีวิตและหน้าที่การงาน และเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมตลอดถึงประเทศชาติด้วย

ข้าพเจ้า ขออวยพรให้ผู้สำเร็จการศึกษา และทุกท่านที่ประชุมพร้อมกันอยู่ ณ ที่นี้ มีความสุขความเจริญโดยทั่วกัน.

พระบรมราชาวาท
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประจำปีการศึกษา ๒๕๐๘
วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๙

ข้าพเจ้าและพระราชินี มีความยินดี ที่ได้มาร่วมพิธีมอบปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษา ตามหลักสูตรต่าง ๆ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อีกครั้งหนึ่ง และมีความพอใจที่ได้ทราบรายงานว่า กิจการของมหาวิทยาลัยดำเนินก้าวหน้าไปเป็นอันมาก ในรอบปีการศึกษาที่ล่วงแล้วมา

ข้าพเจ้ายินดี ที่มีผู้สำเร็จการศึกษาเป็นจำนวนมาก เพราะจะได้ผู้มีความรู้ความสามารถสูง มาเป็นกำลังสร้างประเทศของเราเพิ่มขึ้นอีก ข้าพเจ้าเชื่อว่า ผู้ที่เรียนสำเร็จแล้วนี้ล้วนเป็นผู้มีความรู้ดี มีความคิดก้าวหน้า รักความเจริญและรู้จักรับผิดชอบเป็นอย่างดีด้วยกันทั้งสิ้น ท่านทั้งหลายได้ตั้งปณิธานเป็นอุดมคติไว้แล้ว ที่จะใช้วิชาความรู้ ทำงานให้บังเกิดผลสำเร็จและประโยชน์อย่างแท้จริง เพื่อให้ประเทศชาติก้าวหน้ามั่นคง ท่านต้องรักษาอุดมคติของท่านนี้ไว้อย่างหนักแน่น หมั่นรำลึกถึงอย่าให้ขาด และต้องปฏิบัติตามโดยเคร่งครัด ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเล็กหรือเรื่องใหญ่หรือในกรณีใด ๆ เมื่อท่านทั้งหลายมีความรู้ความสามารถดำเนินชีวิตและปฏิบัติหน้าที่การทำงานด้วยอุดมคติเช่นนี้ ท่านจะต้องมีความสำเร็จในชีวิตอย่างแน่นอน

ที่สุดนี้ ข้าพเจ้าขอขอบใจผู้ที่มีส่วนทำความเจริญให้แก่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกฝ่าย ขอแสดงความยินดีกับบัณฑิตใหม่ทุกคน ที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จในการศึกษา และขออวยพรให้มีกำลังกายกำลังใจ และกำลังความคิดสมบูรณ์ สามารถสร้างความสำเร็จให้แก่ตนและประเทศชาติได้ สมตามความประสงค์ ประสงค์ความสำเร็จและความรุ่งเรืองในการทำงานโดยทั่วกัน.

พระบรมราชาวาท
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรและอนุปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
วันพฤหัสบดี ที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๐๙

ข้าพเจ้าและพระราชินี มีความยินดี ที่มีโอกาสมาร่วมในพิธีมอบปริญญาบัตร ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์อีกครั้งหนึ่ง และมีความพอใจที่ได้ทราบว่า กิจการของมหาวิทยาลัยกำลังเจริญก้าวหน้า ได้รับความสนใจช่วยเหลือจากทางราชการ องค์กร มูลนิธิ ตลอดจนเอกชนเพิ่มขึ้นด้วยดี

ขอแสดงความยินดี กับผู้ที่ได้รับความสำเร็จในการศึกษา และได้รับเกียรติจากมหาวิทยาลัยในครั้งนี้ทุกคน ก่อนที่ท่านจะออกจากมหาวิทยาลัยไปประกอบกิจการตามแนวทางของท่าน ข้าพเจ้าใคร่จะกล่าวเตือนว่า วิชาการที่ทุกคนได้ศึกษาสำเร็จจากมหาวิทยาลัยนี้ ล้วนเป็นวิชาการที่มีความสำคัญอย่างยิ่งแก่บ้านเมือง ในสถานการณ์ปัจจุบันนี้ เรากำลังต้องเร่งรัดปรับปรุงและยกฐานะทางเศรษฐกิจของเราอย่างรีบด่วน เพื่อให้ประเทศดำรงอยู่ต่อไปได้ด้วยความปลอดภัยและมั่นคง และสิ่งสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมเศรษฐกิจของประเทศ ก็คือผลผลิตทางเกษตรกรรมและกสิกรรม ท่านได้เลือกศึกษาทางนี้แล้ว ต้องถือเป็นหน้าที่และเป็นอุดมคติด้วยว่า จะต้องบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่การเกษตรและการกสิกรรม ตลอดจนยกฐานะของเกษตรกร กสิกรไทย ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ไม่ว่าท่านจะมีหน้าที่การงานอย่างไร ขอให้ใช้ความรู้ความสามารถให้เป็นประโยชน์อย่างแท้จริง มีความร่วมมือกันทุก ๆ ฝ่าย และยึดถือความตั้งใจจริงที่จะทำงานเพื่อประเทศบ้านเมืองนี้ เป็นหลักปฏิบัติ โดยเคร่งครัดเสมอตลอดไป

ข้าพเจ้าขอขอบใจ ผู้ที่ได้ช่วยเหลือส่งเสริมการศึกษาของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ทุกฝ่าย ขออวยพรให้บัณฑิตใหม่ และทุก ๆ ท่านที่ร่วมชุมนุมอยู่ในพิธีนี้ มีความสำเร็จและความสุขสวัสดิ์ โดยทั่วกัน.

พระบรมราชาวาท
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรและอนุปริญญาบัตร ของมหาวิทยาลัยศิลปากร
ณ ท้องพระโรงวังท่าพระ มหาวิทยาลัยศิลปากร
วันพุธ ที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๐๙

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มาร่วมในพิธีมอบปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยศิลปากรอีกครั้งหนึ่งในโอกาสนี้ และมีความพอใจที่ได้ทราบรายงานว่ากิจการของมหาวิทยาลัยเจริญมาด้วยดี การติดต่อร่วมมือกับต่างประเทศ ในการค้นคว้าทางวิชาการ และการเผยแพร่งานศิลปะของไทยในประเทศต่าง ๆ นั้น นับว่าเป็นประโยชน์แก่ชาติ โดยส่วนรวมมาก

ข้าพเจ้าขอแสดงความยินดี กับผู้ที่ได้รับปริญญาศิลปดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ และนักศึกษา ที่ได้รับปริญญาและอนุปริญญาสาขาต่าง ๆ ในครั้งนี้ทุกคน

ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยศิลปากรแล้ว ต่อไปคงจะได้ทำงานเกี่ยวข้องโดยตรงกับศิลปะ บางท่านจะทำงานในด้านการค้นคว้าศึกษาศิลปะของเก่า เพื่อรักษาไว้มิให้ขาดสาย บางท่านจะทำงานในด้านการสร้างสรรค์งานศิลปะต่าง ๆ เพื่อให้ศิลปะของเราเจริญออกงามสืบไป ไม่ว่าท่านจะทำหน้าที่ใด ขอให้ท่านทำงานด้วยความตั้งใจจริง และพยายามศึกษาค้นคว้าให้กว้างขวางลึกซึ้งยิ่งขึ้น ให้สามารถรักษามาตรฐานศิลปะของเราไว้ ทั้งสามารถยกให้สูงขึ้นด้วย เพราะความเจริญหรือความเสื่อมของศิลปะนั้น เป็นเครื่องแสดงความเจริญหรือความเสื่อมของชาติด้วยโดยแท้ อีกประการหนึ่ง ท่านจะต้องมีศิลปะในการครองชีวิต คือต้องรู้จักทำตัวให้มีค่าและมีประโยชน์ รู้จักรักษาตัวมิให้ต้องตกไปในทางเสื่อมด้วย จึงจะสมกับที่ได้รับคามยกย่องว่าเป็น ศิลปบัณฑิต

ข้าพเจ้า ขออวยพรให้บัณฑิตใหม่ประสบความสำเร็จและความรุ่งเรืองในชีวิต และขอให้ทุกท่านที่มาประชุมพร้อมกันในพิธีนี้ มีความสุขสวัสดิ์โดยทั่วกัน.

พระบรมราโชวาท
ในงานพระราชทานปริญญาบัตรแก่นิสิตและนักศึกษาวิทยาลัยวิชาการศึกษา
ณ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ถนนประสานมิตร
วันพฤหัสบดี ที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๐๙

ข้าพเจ้าและพระราชินี มีความยินดี ที่ได้มาร่วมในพิธีมอบปริญญาบัตรแก่นิสิตและนักศึกษา วิทยาลัยวิชาการศึกษา อีกวาระหนึ่ง ขอขอบใจสภาวิทยาลัยวิชาการศึกษาที่ให้เกียรติเป็นพิเศษ ในงานครั้งนี้

ข้าพเจ้าพอใจมาก ที่ได้รับทราบรายงานความก้าวหน้าของกิจการของวิทยาลัยนี้เสมอทุกคราวที่มา ความเจริญของวิทยาลัยวิชาการศึกษา ย่อมเป็นความเจริญส่วนหนึ่งของการศึกษาของชาติด้วย เพราะสถานศึกษานี้เป็นที่ฝึกฝนอบรมผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาของไทยโดยตรง

ขอแสดงความยินดี กับผู้ได้รับปริญญาทางการศึกษาในครั้งนี้ทุกคน ในโอกาสที่ท่านทั้งหลายจะออกไปรับหน้าที่ครูต่อไปนี้ ข้าพเจ้าขอฝากข้อคิดในการปฏิบัติงานแก่ท่านว่า การสอนให้นักเรียนมีความรู้ดี เป็นสิ่งสำคัญมาก แต่มีสิ่งที่สำคัญยิ่งกว่านั้นอีก คือจะต้องฝึกหัดให้นักเรียนรู้จักคิดพิจารณา นำวิชาความรู้นั้นไปใช้ในทางที่ถูกต้องเหมาะสมแก่งานได้ด้วย การศึกษาที่ให้ทั้งวิชาการและวิธีใช้วิชาโดยถูกต้องเช่นนี้ จึงจะเป็นการศึกษาที่ดี ที่ทำให้บุคคลและกิจการงานของเขาเจริญก้าวหน้าได้อย่างแท้จริง ท่านทั้งหลายควรนำความคิดนี้ไปไตร่ตรองใช้ให้บังเกิดผลดีแก่การปฏิบัติงานของท่านต่อไป

ข้าพเจ้าขออวยพรให้บัณฑิตใหม่ทุกคนประสบความสุขและความสำเร็จในชีวิต มีความเจริญในหน้าที่การงานทุกอย่าง และขอให้ทุกท่านที่มาประชุมพร้อมกันในพิธีนี้ มีความสุขสวัสดิ์โดยทั่วกัน.

พระบรมราชาโชวาท
ในงานพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
วันพฤหัสบดี ที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๐๙

ข้าพเจ้าและพระราชินี มีความชื่นชม ที่ได้มาร่วมในพิธีมอบปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ อีกวาระหนึ่ง และได้ทราบรายงานว่ากิจการหลายด้านของมหาวิทยาลัยดำเนินก้าวหน้ามาด้วยดี

เป็นที่น่ายินดีอย่างยิ่ง ที่ในปีการศึกษาที่แล้ว มีผู้สำเร็จปริญญาสาขาวิชาต่าง ๆ เป็นจำนวนมากยิ่งกว่าทุกปีมา ประเทศของเรา กำลังก้าวหน้า และต้องการผู้มีความรู้ดี มีภูมิปัญญาสูง มาเป็นกำลังสร้างความเจริญด้านต่าง ๆ มาก บัณฑิตรุ่นนี้จะได้เป็นผู้รับภาระสำคัญนั้นต่อไป

พิธีมอบปริญญาบัตรครั้งนี้ เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมบ้าง เพราะต้องการให้ได้ผลสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ของพิธี และให้ปฏิบัติได้เหมาะสมแก่สภาพและโอกาส อยากให้ท่านทั้งหลายพิจารณาว่า การแก้ไขสิ่งต่าง ๆ ในครั้งนี้ ได้ผลดีและเหมาะสมแล้วหรือยัง ควรแก้ไขให้ดีขึ้นอย่างไร กล่าวโดยทั่วไป การทำสิ่งใดก็ตาม เราต้องคำนึงถึงผลอันสมบูรณ์ตามสถานการณ์เป็นสำคัญ มิฉะนั้นงานอาจเสียผล การแก้ไขที่กระทำเพื่อประโยชน์อันสมบูรณ์ตามเหตุการณ์นั้น จึงเป็นสิ่งที่สมควรจะคำนึงถึงอย่างยิ่ง ขอให้ท่านนำความคิดนี้ไปพิจารณาใช้เพื่อความเจริญในการทำงาน และในการดำเนินชีวิตของท่านต่อไป

ข้าพเจ้าขอชมเชยนักศึกษาทุกคน ที่มีความพากเพียรพยายามจนได้รับความสำเร็จในการศึกษาและได้รับเกียรติในครั้งนี้ ขอทุกคนจงใช้ความรู้ความสามารถที่ได้อบรมมาแล้วนั้น เป็นรากฐานที่จะสร้างความเจริญในชีวิตการทำงาน และสร้างความมั่นคงให้แก่ประเทศชาติ ตั้งใจประกอบสัมมาอาชีพด้วยความขยันหมั่นเพียร ดำรงตนอยู่ในคุณธรรมให้สมกับที่เป็นผู้มีความรู้และมีเกียรติ เสมอตลอดไป

ขออวยพรให้บัณฑิตใหม่ ประสบความสำเร็จและความเจริญรุ่งเรืองในชีวิต และขอให้ทุกท่านที่มาร่วมประชุมพร้อมกันในพิธีนี้ มีความสุขสวัสดิ์โดยทั่วกัน.

พระบรมราชาวาท
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ณ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
วันอังคาร ที่ ๗ มีนาคม ๒๕๑๐

ข้าพเจ้าและพระราชินี มีความยินดี ที่ได้มาร่วมในพิธีมอบปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ในโอกาสนี้ และมีความพอใจมากที่ได้ทราบรายงานว่า งานของมหาวิทยาลัยดำเนินรุดหน้าไปได้อย่างรวดเร็ว ได้รับความนิยมนิยมเชื่อถือ พร้อมทั้งความอุปการะสนับสนุนอย่างกว้างขวาง ทั้งภายในและจากต่างประเทศ การที่มหาวิทยาลัยมีจำนวนอาจารย์มากพอเพียงเมื่อเทียบกับจำนวนนักศึกษา และการที่นักศึกษาคณะแพทยศาสตร์ คนหนึ่งในรุ่นแรกได้รับทุนอานันทมหิดลนั้น ทำให้เชื่อได้ว่าระดับการศึกษาของมหาวิทยาลัยนี้จะได้มาตรฐานอันสูง

ขอแสดงความยินดีกับผู้สำเร็จการศึกษาทุกคน ท่านทั้งหลายคงยังจำได้ว่า เมื่อคราวที่มาเปิดมหาวิทยาลัย เชียงใหม่เมื่อสองปีก่อน ข้าพเจ้าได้พูดถึงความจำเป็นที่จะต้องเร่งรีบพัฒนาบ้านเมือง และถึงความต้องการคนดี มีความรู้ด้านต่าง ๆ ที่จะมาเป็นผู้นำและเป็นกำลังในการนั้น ท่านทุกคนได้สำเร็จวิชาชั้นสูงแล้ว นับว่าเป็นผู้ที่ชาติบ้านเมืองต้องการ ขอให้ตระหนักในข้อนี้ และจงตั้งใจทำงานในหน้าที่โดยเต็มความสามารถ เพื่อทำความเจริญให้แก่การแพทย์และการพยาบาลของประเทศเรา เพราะงานด้านนี้ยังจะต้องปรับปรุงส่งเสริมและขยายออกอีกมาก จงชื่อตรงต่อวิชาชีพของท่าน ต่อผู้ป่วย และต่อผู้ร่วมงาน หมั่นศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ความชำนาญ ให้เกิดความก้าวหน้าอยู่เสมอเป็นนิตย์ กิจสำคัญอีกประการหนึ่ง ซึ่งจะต้องนับเป็นหน้าที่ของแพทย์ด้วย ในสถานการณ์ปัจจุบันนี้ คือการเข้าถึงประชาชน ท่านจะต้องช่วยบำบัดบรรเทาทุกข์ให้แก่ประชาชนโดยทั่วถึง ไม่ว่าจะเป็นในท้องถิ่นใดและกาลเวลาใด ขอให้เตรียมจิตใจให้พร้อมเพื่อปฏิบัติหน้าที่นี้ และจงเชื่อมั่นว่า การทำประโยชน์และความเจริญแก่ส่วนรวมนั้น ย่อมเป็นประโยชน์และความเจริญของตนด้วยเสมอ

ขออวยพรให้ผู้สำเร็จการศึกษาทุกคน ประสบความสำเร็จในชีวิต มีความเจริญรุ่งเรืองในหน้าที่การงาน และขอให้ทุก ๆ ท่านที่มาร่วมในพิธีนี้ มีความสุขสวัสดิ์โดยทั่วกัน.

พระบรมราชโองการ
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร ประกาศนียบัตร และอนุปริญญาบัตร
แก่นักศึกษามหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์
วันพฤหัสบดี ที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๐

ข้าพเจ้าและพระราชินี มีความยินดี ที่ได้มาร่วมในพิธีมอบปริญญาบัตร ประกาศนียบัตรและอนุปริญญาบัตร แก่ผู้สำเร็จการศึกษาของมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์อีกครั้งหนึ่ง และได้ทราบรายงานว่า กิจการด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยดำเนินก้าวหน้ามาด้วยดีน่าชมเชย การจัดหลักสูตรเพื่อเพิ่มจำนวนผู้ช่วยทางการแพทย์ พร้อมทั้ง การส่งเสริมการอนามัย ในเขตเร่งรัดพัฒนาชนบทนั้น เป็นประโยชน์ส่งเสริมการพัฒนาบ้านเมือง เหมาะสมแก่ สภาพการณ์ปัจจุบันอย่างมาก

ขอแสดงความยินดีกับนักศึกษาผู้ได้รับเกียรติและความสำเร็จในการศึกษาทุกคน ในการที่ท่านทั้งหลาย จะออกไปประกอบภาระงานทางการแพทย์ต่อไป ขอให้ถือว่า งานของท่านมีส่วนผูกพันและรับผิดชอบต่อ ประชาชนส่วนรวม และต่อความเจริญของการแพทย์ของไทยอยู่อย่างสำคัญ ท่านจะต้องยึดมั่นในอุดมคติอันสูง ของวิชาชีพอันมีเกียรตินี้ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่โดยเต็มความสามารถ และด้วยความเสียสละ พยายามศึกษา หาความรู้ความชำนาญเพื่อประโยชน์และความเจริญก้าวหน้าของวิชาการ และจงระลึกไว้เสมอเป็นนิตย์ว่า การบำบัดบรรเทาทุกข์แก่เพื่อนมนุษย์ถ้วนหน้าโดยเต็มใจไม่เห็นแก่อาภิมานั้น เป็นทั้งจรรยาและหน้าที่สำคัญที่สุด ของท่าน

ข้าพเจ้าขออวยพร ให้ผู้สำเร็จการศึกษาทุกคนประสบความสำเร็จในชีวิต มีความรุ่งเรืองในหน้าที่การงาน และขอให้ทุกท่านที่มาร่วมประชุมพร้อมกันในงานนี้ มีความสุขสวัสดิ์โดยทั่วกัน.

พระบรมราชาวาท
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วันพฤหัสบดี ที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๐

ข้าพเจ้าและพระราชินี มีความยินดี ที่ได้มาร่วมในพิธีมอบปริญญาบัตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อีกราวหนึ่ง และได้ทราบข่าวงานของมหาวิทยาลัยขยายออกไปอีกหลายด้านในรอบปีที่แล้ว

ขอแสดงความชื่นชมกับผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้รับปริญญาคุณวุฒิบัณฑิตกิตติมศักดิ์ และกับบัณฑิตใหม่ ที่ได้รับ เกียรติและความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้ ทุกท่าน

สมัยนี้ เป็นสมัยที่เรากำลังเร่งรีบพัฒนาประเทศให้เจริญขึ้นทุก ๆ ด้าน เพื่อดำรงอยู่และก้าวหน้าไป ในโลกได้ ด้วยความปลอดภัยและมั่นคง ความเจริญของบ้านเมืองนั้นเป็นความเจริญหลายสาขารวมกันอยู่ การพัฒนาจึงจำต้องกระทำพร้อมกันทุก ๆ ด้าน โดยอาศัยหลักวิชาการและกำลังของทุกฝ่าย ทุกคน บัณฑิต ทั้งหลายมีความรู้ความสามารถดีแล้ว มีความกระตือรือร้นและอุดมคติที่จะทำงานเพื่อความเจริญพร้อมแล้ว เป็น ที่หวังว่าจะได้เป็นกำลัง และจะได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศอย่างสำคัญสืบต่อไป บัดนี้ ทุกคนพร้อมที่จะ เข้ารับหน้าที่ ตามความรู้ความสามารถแล้ว ขอให้เริ่มงานของท่านด้วยความมั่นใจและความหวัง ในขั้นต้นนี้ งานในหน้าที่คงจะมีความสำคัญและความรับผิดชอบยังไม่มากนัก แต่ต่อ ๆ ไป ก็จะต้องมีมากขึ้นเป็นลำดับ และ จะต้องได้ทำงานเป็นบุคคลชั้นนำของประเทศในที่สุด สิ่งสำคัญที่สุด ที่ท่านจะต้องมีอยู่เสมอไปในการทำงาน คือ ความกระตือรือร้น ความบริสุทธิ์ใจ และอุดมคติ ซึ่งมีอยู่พร้อมมูลในตัวท่านแล้วในขณะนี้ ถ้าท่านรักษา คุณสมบัติเหล่านี้ไว้ได้โดยตลอด อนาคตของท่านและของประเทศชาติจะต้องแจ่มใสอย่างไม่ต้องสงสัย

ที่สุดนี้ ข้าพเจ้าขออวยพร ให้บัณฑิตทุกคนประสบความสำเร็จในชีวิต และความเจริญรุ่งเรืองในหน้าที่ การงาน และขอทุกท่านที่มาประชุมพร้อมกันในพิธีนี้ มีความสุขสวัสดิ์โดยทั่วกัน.

พระบรมราชาวาท
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรและอนุปริญญาบัตร
แก่ผู้สำเร็จการศึกษา ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
วันพฤหัสบดี ที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๑๐

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มาร่วมในพิธีมอบปริญญาบัตร ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์อีกครั้งหนึ่ง และได้ทราบรายงานว่ากิจการของมหาวิทยาลัยดำเนินก้าวหน้าไปด้วยดี มีผู้นิยมเชื่อถือและร่วมมือด้วยอย่างกว้างขวาง ทั้งภายในและภายนอกประเทศ ขอแสดงความชื่นชมกับผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้รับปริญญาเกิตติมศักดิ์ และกับบัณฑิตใหม่ทุกคน ที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้

สมัยนี้ เป็นสมัยพัฒนาประเทศ เรากำลังร่วมกันดำเนินโครงการพัฒนาต่าง ๆ อย่างเร่งรีบ และได้รับผลจากโครงการเหล่านั้นแล้ว อย่างน่าพอใจ หลายประการ ความเจริญของประเทศนั้น หมายถึงความเจริญของประชาชนเป็นส่วนรวม สม่่าเสมอทั้งประเทศ เท่าที่เป็นอยู่บัดนี้ ยังมีราษฎรอีกเป็นส่วนใหญ่ที่ขัดสนและพึ่งตนเองไม่ได้ การพัฒนาประเทศ จึงจะต้องกระทำต่อไปอีกมาก และควรที่จะมุ่งถึงการปรับปรุง ยกฐานะความเป็นอยู่ของประชาชนนี้ ให้มากขึ้นด้วย ความขัดสนของราษฎรดังกล่าว เกิดเพราะเขาไม่สามารถใช้กำลังความคิดและกำลังแรง ตลอดจนทุนรอนของเขา ให้เกิดประโยชน์เท่าที่ควรได้ ทั้งยังไม่ได้รับความสะดวกเพียงพอในการค้าขายแลกเปลี่ยน ทำให้ไม่ได้รับรายได้อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วยจากผลผลิตที่ผลิตได้ ราษฎรของเราต้องการความช่วยเหลือ คือความช่วยเหลือที่จะทำให้เขาสามารถพึ่งตนเองได้ ยกฐานะขึ้นด้วยตนเองได้ การช่วยเหลือนี้เป็นงานใหญ่ ที่ต้องมีโครงการอันแน่นอนเป็นลำดับขั้น ต้องมีวิธีดำเนินการอันรัดกุม และประสานสอดคล้องกัน และที่สำคัญที่สุด ผู้ปฏิบัติกรจะต้องทำงานกันจริง ๆ อย่างรีบด่วน ด้วยความบริสุทธิ์ใจ และด้วยอุดมคติอันแน่วแน่ ข้าพเจ้ามีความหวังอยู่ว่า บัณฑิตทั้งหลายจะได้เป็นผู้มีส่วนในการช่วยเหลือประชาชนอย่างสำคัญต่อไป และเชื่อว่าวิชาการทุกสาขาที่ท่านได้ศึกษาสำเร็จแล้วจากมหาวิทยาลัยนี้ เป็นวิชาการที่มีประโยชน์แท้จริง และจะช่วยให้การปฏิบัติงานของท่าน บรรลุผลสำเร็จได้อย่างสมบูรณ์

ข้าพเจ้าขออวยพร ให้บัณฑิตทุกคนประสบความสุขและความสำเร็จในชีวิต มีความเจริญรุ่งเรืองในหน้าที่การงาน ขอทุกท่านที่มาร่วมประชุมพร้อมกันในพิธีนี้ จงมีความสุขสวัสดิ์โดยทั่วกัน.

พระบรมราโชวาท
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรและอนุปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยศิลปากร
ณ ท้องพระโรงวังท่าพระ มหาวิทยาลัยศิลปากร
วันพฤหัสบดี ที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๑๐

ข้าพเจ้าและพระราชินี มีความยินดี ที่ได้มาร่วมในพิธีมอบปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยศิลปากร อีกวาระหนึ่ง ณ โอกาสนี้ และมีความพอใจ ที่ได้ทราบรายงานว่ากิจการของมหาวิทยาลัยก้าวหน้าไปอีกด้วยดี มีการดำเนินโครงการค้นคว้าวิจัยทางวิชาการอันควรสนใจหลายประการ และการวางโครงการปรับปรุงขยายงาน ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่การศึกษาของชาติโดยส่วนรวมอย่างมาก

ข้าพเจ้าขอแสดงความยินดีกับผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้รับปริญญาศิลปดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ และกับ นักศึกษาผู้สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาต่าง ๆ ทั่วกัน

การศึกษาด้านศิลปะวัฒนธรรม เป็นการศึกษาที่สำคัญ และควรจะดำเนินควบคู่กันไปกับการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ เพราะความเจริญของบุคคล ตลอดจนถึงความเจริญของประเทศและของโลกโดยส่วนรวมด้วยนั้น มีทั้งทางวัตถุและจิตใจ ความเจริญทั้งสองทางนี้จะต้องมีประกอบกัน เกื้อกูลและส่งเสริมกันพร้อมมูล จึงจะเกิดความเจริญที่แท้จริงได้ ประเทศทั้งหลายจึงต่างพยายามส่งเสริมการศึกษาด้านศิลปะวัฒนธรรมนี้ พร้อมกันไปกับการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์

ท่านทั้งหลายได้สำเร็จการศึกษาได้รับปริญญาแล้ว ย่อมเป็นผู้มีความรู้ดี และจะช่วยงานพัฒนาประเทศได้มาก ขอให้ท่านตั้งใจปฏิบัติหน้าที่การงานของท่านด้วยความขยันหมั่นเพียร และด้วยความบริสุทธิ์ใจ โดยมุ่งถึงประโยชน์ คือความเจริญของประเทศชาติเป็นสำคัญ และขอให้พยายามศึกษาค้นคว้าต่อไป ให้เกิดความรอบรู้กว้างขวางลึกซึ้งยิ่งขึ้น เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการและความก้าวหน้าของท่านเองด้วย

ข้าพเจ้าขออวยพร ให้บัณฑิตใหม่ประสบความสำเร็จและความเจริญรุ่งเรืองในชีวิต และขอให้ทุกท่านที่มาร่วมประชุมพร้อมกันในพิธีนี้ มีความสุขสวัสดิ์โดยทั่วกัน.

พระบรมราชาวาท
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นิสิตและนักศึกษาวิทยาลัยวิชาการศึกษา
ณ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ถนนประสานมิตร
วันจันทร์ ที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๑๐

ข้าพเจ้าและพระราชินี มีความยินดี ที่ได้มาร่วมในพิธีมอบปริญญาบัตรของวิทยาลัยวิชาการศึกษา อีกวาระหนึ่ง และมีความพอใจมาก ที่ได้ทราบถึงความเจริญก้าวหน้าของวิทยาลัยนี้ ซึ่งควรนับได้ว่าเป็น ความเจริญส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของการศึกษาของชาติ

ข้าพเจ้าขอแสดงความชื่นชมกับผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้สำเร็จการศึกษาทุกคนที่ได้รับเกียรติจากวิทยาลัย วิชาการศึกษา ในครั้งนี้

ท่านทั้งหลายผู้ได้รับปริญญาทางการศึกษา ต่อไปจะต้องทำงานในหน้าที่มีความรับผิดชอบอย่างสำคัญ ต่อประเทศชาติ เพราะท่านจะต้องเป็นผู้ให้การศึกษาแก่เยาวชน ผู้จะเติบโตขึ้นมาเป็นเจ้าของปกครองประเทศ ในกาลข้างหน้า ขอให้ท่านตระหนักว่า ความเจริญหรือความเสื่อมของชาตินั้น ย่อมขึ้นอยู่กับการศึกษาของประชาชน ผลการอบรมเยาวชนของท่าน ถือได้ว่าเป็นเครื่องกำหนดอนาคตของบ้านเมืองโดยแท้ เมื่อท่านได้เลือกหน้าที่ ของท่านเช่นนี้แล้ว ท่านต้องพยายามทำ ทั้งด้วยกายและด้วยใจ โดยเต็มกำลัง เพื่อให้สำเร็จผลโดยสมบูรณ์ ให้สมกับที่มีหน้าที่อันสำคัญ และให้สมกับคำปฏิญญา ที่ได้ให้ไว้แก่ที่ประชุมนี้

ที่สุดนี้ ข้าพเจ้าขออวยพรให้บัณฑิตทุกคนประสบความสำเร็จและความเจริญรุ่งเรืองในชีวิตและหน้าที่ การงาน ขอทุกท่านที่มาประชุมพร้อมกันในพิธีนี้ จงมีความสุขสวัสดิ์โดยทั่วกัน.

พระบรมราชาวาท
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
วันพฤหัสบดี ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๑๐

ข้าพเจ้าและพระราชินี มีความยินดี ที่ได้มาร่วมในพิธีมอบปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ อีกวาระหนึ่ง ณ โอกาสนี้ และมีความพอใจที่ได้ทราบรายงานการปรับปรุงขยายงานต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย เพื่อให้เกิดประโยชน์ยิ่งขึ้น

ข้าพเจ้าขอชมเชยนักศึกษา ที่มีความเพียรพยายาม และมีความตั้งใจ จนได้รับเกียรติและความสำเร็จ ในการศึกษา ต่อจากนี้ ท่านจะต้องออกไปประกอบกิจการงาน สร้างหลักฐานและความเจริญให้แก่ชีวิต ในชีวิต ของเรานั้น เราต้องมีความรับผิดชอบและหน้าที่ผูกพันอยู่กับผู้อื่นสิ่งอื่นมาก ที่สำคัญที่สุด ก็คือชาติบ้านเมือง ซึ่งเป็นที่เกิดที่อาศัย ดังนั้น ผู้ที่จะได้ชื่อว่ามีความสำเร็จในชีวิตอย่างแท้จริง จึงควรจะได้สร้างประโยชน์ ทั้ง ส่วนตนและส่วนรวม ให้สมบูรณ์ ท่านทั้งหลายเป็นผู้มีความรู้ สติปัญญา ที่ได้อบรมมาดีแล้ว ย่อมจะเป็นกำลัง และเป็นผู้นำในการพัฒนาประเทศได้อย่างดียิ่ง ขอจงพยายามใช้ความรู้ความสามารถของท่าน เป็นรากฐานใน การสร้างความเจริญให้แก่ฐานะและกิจการงาน สร้างคุณงามความดีให้แก่ตน และสำคัญที่สุด สร้างความมั่นคงให้ แก่ประเทศชาติ ดังนี้ จะได้ชื่อว่ามีความสำเร็จในชีวิตอย่างบริบูรณ์

ขออวยพรให้บัณฑิตใหม่ ประสบความสำเร็จกับทั้งความรุ่งเรืองในชีวิตดังปรารถนา และขอให้ทุกท่าน ที่มาประชุมพร้อมกันในพิธีนี้ มีความสุขความสวัสดิ์ทั่วกัน.

พระบรมราชโองการ
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร ประกาศนียบัตร และอนุปริญญาบัตร
แก่นักศึกษามหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์
วันเสาร์ ที่ ๖ เมษายน ๒๕๑๑

ข้าพเจ้าและพระราชินี มีความยินดี ที่ได้มาร่วมในพิธีมอบปริญญาบัตรประกาศนียบัตร และอนุปริญญาบัตร แก่ผู้สำเร็จการศึกษาของมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ อีกวาระหนึ่งในวันนี้ และได้ทราบรายงานว่า กิจการด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยดำเนินก้าวหน้ามาด้วยดี การตั้งคณะใหม่ ๆ ขึ้นเพื่อเพิ่มกำลังคนในด้านแพทย์และสาธารณสุขให้มากขึ้นตามความต้องการ และการส่งเสริมการอนามัยในชนบททั้งโดยตรงและโดยทางอ้อม นับเป็นประโยชน์ในการพัฒนาบ้านเมือง เหมาะสมแก่สภาพการณ์ปัจจุบันอย่างมาก

ขอแสดงความยินดีกับผู้ได้รับปริญญาเกิตติมศักดิ์ และกับนักศึกษาทุกคนผู้ได้รับเกียรติและความสำเร็จในการศึกษา ในการที่ท่านทั้งหลายจะออกไปประกอบการทำงานทางการแพทย์ต่อไป ขอให้ถือว่า งานของท่านมีส่วนผูกพันรับผิดชอบต่อประชาชนส่วนรวม และต่อความเจริญของการแพทย์ของไทยอยู่อย่างแน่นแฟ้น ท่านจะต้องตั้งใจปฏิบัติหน้าที่โดยเต็มความสามารถ ด้วยความเสียสละและด้วยอุทิศตน พร้อมกับพยายามศึกษาค้นคว้าความรู้ความชำนาญ เพื่อประโยชน์และความเจริญก้าวหน้าของวิชาการ จงระลึกไว้เสมอเป็นนิตย์ว่า จรรยาแพทย์เป็นวินัยที่มิได้มีการบังคับให้ทำตาม แต่ท่านจะต้องบังคับตัวของตนเองให้ปฏิบัติตามให้ได้ และหากเมื่อใดท่านละเมิดจรรยาแพทย์ เมื่อนั้นจะเกิดความเสื่อมเสีย คือเสื่อมเสียแก่ตัว แก่การแพทย์ และแก่ประเทศชาติเป็นที่สุด

ข้าพเจ้าขออวยพร ให้ผู้สำเร็จการศึกษาทุกคนประสบความสำเร็จในชีวิต มีความเจริญรุ่งเรืองในหน้าที่การงาน และขอให้ทุกท่าน ที่มาร่วมประชุมพร้อมกันในงานนี้ มีความสุขสวัสดิ์โดยทั่วกัน.

พระบรมราโชวาท
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประจำปีการศึกษา ๒๕๑๐
วันพฤหัสบดี ที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๑๑

ข้าพเจ้าและพระราชินี มีความยินดี ที่ได้มาร่วมในพิธีมอบปริญญาบัตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อีกราวหนึ่ง และมีความพอใจ ที่ได้ทราบรายงานว่าทางการมหาวิทยาลัยพยายามอย่างยิ่ง ที่จะปรับปรุงขยาย การศึกษาทุกระดับทุกสาขา ให้ก้าวหน้าทันกับความต้องการในปัจจุบัน

ขอแสดงความชื่นชมกับผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหลาย ที่ได้รับปริญญาเกียรตินิยม และกับบัณฑิตทุกคน ที่ได้รับ เกียรติและความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้

ข้าพเจ้าเข้าใจว่า ผู้ที่ได้ศึกษาวิชาการชั้นสูงจนสำเร็จแล้วเช่นนี้ เป็นผู้รักความเจริญ มีความคิดก้าวหน้า มีความกระตือรือร้นและความหวังที่จะได้ใช้ความรู้ความสามารถที่อุตสาหกรรมแล้วเรียนอบรมมาด้วยยากนั้น ให้เกิด ประโยชน์อย่างเต็มที่ เพื่อสร้างความสำเร็จและความมั่นคงให้แก่ประเทศชาติและสังคม ความมุ่งมั่นของท่านทั้งนี้ แท้จริงคืออุดมคติที่ต่างคนได้วางไว้ในชีวิต และเป็นพลังยิ่งใหญ่ ที่จะส่งเสริมให้สามารถก้าวไปถึงความสำเร็จ ในกิจทุกสิ่ง เมื่อบัดนี้ทุกคนมีอุดมคติและความตั้งใจดีพร้อมแล้ว ต้องรักษาไว้ให้หนักแน่นมั่นคงต่อไป อย่ายอมให้ กาลเวลา ความเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว หรือสถานการณ์ใด ๆ มาทำลายเสียได้ ข้าพเจ้าเชื่อว่า บัณฑิตผู้สามารถ รักษาความจริงใจที่มีอยู่ขณะนี้ไว้ได้โดยตลอด จะประสบความสำเร็จในการทำงานทุกอย่าง อย่างแน่นอน

ข้าพเจ้าขออวยพรให้บัณฑิตใหม่ทุกคนมีความสมบูรณ์ด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังปัญญา สามารถ ประกอบกรณียกิจน้อยใหญ่ ให้บังเกิดความเจริญทุกประการตามความประสงค์ ประสบความสำเร็จในชีวิต และความก้าวหน้ารุ่งเรืองในการทำงาน และขอให้ทุกท่านที่มาประชุมพร้อมกันในพิธีนี้ มีความสุขความสวัสดิ โดยทั่วกัน.

พระบรมราชาวาท
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
วันพฤหัสบดี ที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๑๑

ข้าพเจ้าและพระราชินี มีความยินดี ที่ได้มาร่วมในพิธีมอบปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อีกครั้งหนึ่ง และได้ทราบรายงานว่ากิจการของมหาวิทยาลัยดำเนินก้าวหน้าไปด้วยดี ได้รับความนิยมนเชื่อถือและร่วมมืออย่างกว้างขวาง

ขอแสดงความชื่นชมกับบัณฑิตทุกคน ที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จในการศึกษา ซึ่งถือได้ว่าเป็นความสำเร็จครั้งสำคัญในชีวิต และจะเป็นรากฐานในการประกอบกิจการงานของแต่ละคนต่อไป ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยนี้แล้ว ส่วนใหญ่ย่อมจะมีงานเกี่ยวข้องกับพัฒนาและส่งเสริมการอาชีพของชาวไร่ชาวนา การส่งเสริมที่สำคัญอย่างหนึ่งที่กำลังเร่งกระทำอยู่ในขณะนี้ คือการเพิ่มผลผลิต โดยที่ถือว่า ผลผลิตเป็นที่มาของรายได้ การผลิตนั้น ทุกคนคงเห็นได้ไม่ยากว่า มีความเกี่ยวพันถึงความต้องการ ตลาด การจำหน่าย วิธีจัดการ ตลอดจนจนถึงการนำรายได้ หรือผลประโยชน์จากการผลิตมาใช้สอยบริโภคด้วย ดังนั้น การเพิ่มผลผลิตที่ถูกต้อง จึงมิใช่การใช้วิชาการทางการเกษตรเพื่อเพิ่มปริมาณการผลิตแต่เพียงอย่างเดียว แต่หากต้องเป็นการใช้วิชาการทางการเกษตรประกอบกับวิชาการด้านอื่น ๆ ช่วยให้ผู้ผลิตได้รับประโยชน์ตอบแทนแรงงาน ความคิด และทุนของเขา ที่ใช้ไปในการผลิตอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย ทั้งให้สามารถนำผลตอบแทนนั้นมาใช้สอยปรับปรุงฐานะความเป็นอยู่ให้มั่นคงขึ้นได้ด้วย ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่า บัณฑิตของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผู้มีความรู้ความสามารถในวิชาการสาขาต่าง ๆ พร้อมมูลแล้ว จะได้เป็นกำลังสำคัญในการจัดดำเนินการนี้ ช่วยเหลือเกษตรกรของเราต่อไป ขอทุกคนจงระลึกไว้เสมอว่าความเจริญของบ้านเมืองที่แท้จริงนั้น ขึ้นอยู่กับความเจริญและฐานะอันดีของประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ

ข้าพเจ้าขออวยพรให้บัณฑิตใหม่มีความก้าวหน้ารุ่งเรืองในการงาน และประสบความสำเร็จในชีวิต ขอให้ทุกท่านที่มาประชุมพร้อมกันในพิธีนี้ มีความสุขสวัสดิ์โดยทั่วกัน.

พระบรมราชาโชวาท
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรและอนุปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยศิลปากร
ณ ท้องพระโรงวังท่าพระ มหาวิทยาลัยศิลปากร
วันศุกร์ ที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๑๑

ข้าพเจ้าและพระราชินี มีความยินดี ที่ได้มาร่วมในพิธีมอบปริญญาบัตรและอนุปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยศิลปากรอีกครั้งหนึ่ง และมีความพอใจที่ได้ทราบรายงานว่ากิจการด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยก้าวหน้ามาด้วยดี การดำเนินการตามโครงการปรับปรุงมหาวิทยาลัยศิลปากรนั้น เชื่อว่าจะเป็นประโยชน์แก่การศึกษาของชาติโดยส่วนรวมอย่างกว้างขวางในกาลต่อไป

ข้าพเจ้าขอแสดงความยินดีกับผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ได้รับปริญญาศิลปดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ และกับนักศึกษาผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาต่าง ๆ ทุกคน

ผู้ที่สามารถเรียนสำเร็จชั้นอุดมศึกษา ถือได้ว่าผ่านการศึกษาเล่าเรียน และการฝึกฝนอบรมมาโดยสมบูรณ์ เป็นผู้มีความรู้ทางวิชาการดี มีสติรักษาตัว และมีปัญญาที่จะคิดอ่านและวินิจฉัยปัญหาต่าง ๆ โดยถูกต้องได้ จึงเป็นที่หวังว่าจะได้เป็นผู้นำในการรักษาสิ่งที่ตั้งงามของชาติไว้ และสร้างสรรค์ความเจริญมั่นคงของบ้านเมืองต่อไปในภายหน้า

ในวาระที่ท่านทั้งหลายจะออกไปประกอบภาระงาน ตามแนวทางที่ศึกษามาแล้วนี้ ใคร่ขอฝากข้อคิดไว้ว่า วิชาความรู้ของท่านที่มีอยู่นั้น จำเป็นต้องนำมาปฏิบัติให้บังเกิดผล เมื่อท่านสามารถนำความรู้มาปฏิบัติ ให้บังเกิดประโยชน์แก่ตนและแก่ประเทศชาติอย่างแท้จริงได้ จึงจะได้ชื่อว่าเป็นบัณฑิต

ขออวยพรให้ทุกคนประสบความสำเร็จในชีวิต มีความเจริญรุ่งเรืองในหน้าที่การงาน และขอให้ผู้ที่มาร่วมประชุมในพิธีนี้ มีความสุขความสวัสดิ์ทั่วหน้ากัน.

พระบรมราชาวาท
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น
ณ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
วันจันทร์ ที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๑๑

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มาประกอบพิธีมอบปริญญาบัตรแก่นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่นซึ่งสำเร็จการศึกษาเป็นรุ่นแรก และที่ได้เห็นความเจริญก้าวหน้าของมหาวิทยาลัยนี้ ขอขอบใจทางการมหาวิทยาลัยขอนแก่นที่มอบปริญญาเกิตติมศักดิ์แก่ข้าพเจ้าในโอกาสนี้ด้วย

ข้าพเจ้าขอแสดงความชื่นชมกับบัณฑิตทุกคน ผู้ได้รับเกียรติและความสำเร็จในการศึกษา ความสำเร็จทั้งนี้ เป็นผลของความตั้งใจจริงและความอุตสาหะพยายามของท่านแท้ ๆ ควรจะภูมิใจ ข้าพเจ้าพอใจมากที่สุดที่ทุกคนให้คำมั่นสัญญาจะตั้งตนเป็นคนดี จะรักษาเกียรติและหน้าที่ และจะถือประโยชน์ของชาติบ้านเมืองยิ่งกว่าประโยชน์ส่วนอื่น คำสัญญานี้มีความหมายอันลึกซึ้ง หนักแน่น และสำคัญมาก จึงขอให้ท่านทำความเข้าใจในถ้อยคำของท่านให้ถ่องแท้วว่าเป็นข้อผูกมัดที่ท่านจะต้องปฏิบัติให้มั่นคงโดยตลอด การที่บัณฑิตรุ่นนี้จำนวนมาก ออกรับราชการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แสดงให้เห็นแล้วว่า ได้พิจารณาเห็นความสำคัญของชาติบ้านเมือง และประโยชน์ส่วนรวม ขอให้พยายามใช้วิชาการให้เป็นประโยชน์ให้มากที่สุด และตั้งใจปฏิบัติหน้าที่การงานทุกอย่างให้สำเร็จด้วยความสุจริตใจต่อตนเองต่อส่วนรวม และต่อประเทศชาติ ทุกคนจะได้มีความสำเร็จในชีวิต และทั้งจะได้ปฏิบัติตามคำมั่นสัญญาโดยครบถ้วน

ข้าพเจ้าขออวยพรให้บัณฑิตใหม่ทุกคน ประสบความสำเร็จรุ่งเรือง และขอให้ทุกท่านที่มาประชุมพร้อมกันในพิธีนี้ มีความสุขความสวัสดิ์โดยทั่วกัน.

พระบรมราชาโชวาท
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของวิทยาลัยวิชาการศึกษา
ณ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ถนนประสานมิตร
วันพฤหัสบดี ที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๑๑

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มาประกอบพิธีมอบปริญญาบัตร แก่ผู้สำเร็จการศึกษาของวิทยาลัยวิชาการศึกษาอีกวาระหนึ่ง และมีความพอใจที่ได้ทราบรายงานว่ากิจการของวิทยาลัยวิชาการศึกษาทุกแห่งดำเนินก้าวหน้ามาด้วยดี ข้าพเจ้าขอแสดงความยินดีกับผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้รับปริญญาคุณวุฒิบัณฑิตกิตติมศักดิ์ และกับบัณฑิตใหม่ทุกคน

ไทยเราเคารพยกย่องครูมาก สงเคราะห์ครูเข้าในบุพการีรองจากบิดามารดา ไม่ว่าผู้ใด แม้มียศศักดิ์มีอำนาจเพียงใด ก็ยังยำเกรงเชื่อฟังครู ไม่ลบหลู่ ไม่ลืมนครุ เพราะเราถือว่าครูเป็นผู้ปลูกฝังทั้งความรู้และความดีให้แก่เรา เป็นผู้ที่ยืนเราให้เป็นคนดีมีประโยชน์ แต่ข้าพเจ้ารู้สึกว่า ทุกวันนี้ นักเรียนมีท่าทีแสดงว่าเสื่อมคลายความเคารพเชื่อฟังครูลง อยากให้บัณฑิตทางการศึกษาพิจารณาดูว่าเป็นเพราะเหตุใด เป็นเหตุเพราะนักเรียน เพราะสิ่งอื่น ๆ หรือเพราะตัวครู ข้าพเจ้าขอกล่าวกับท่านว่า จิตใจของครูแต่ก่อนนั้นมากด้วยเมตตา ความเมตตาทำให้ครูเห็นแก่ศิษย์ยิ่งกว่าเห็นแก่ตัว จึงมุ่งที่จะสั่งสอนและอบรมศิษย์ให้มีทั้งความดีและความรู้ สามารถเสียสละความสุข ความสะดวกสบาย และแม้ความสนุกความคะนองได้เพื่อประโยชน์ของศิษย์ ครูของไทยจึงผูกมัดใจศิษย์ให้เคารพรักใคร่ได้มั่นคง

ท่านทั้งหลายจะได้เป็นครูต่อไป ขอให้เข้าใจในความเป็นครู และตั้งใจเป็นครูให้ได้จริง จงมีเมตตาต่อศิษย์ มีความมุ่งมั่นเจริญต่อศิษย์ มีความกล้าหาญที่จะเอาชนะอุปสรรคทั้งปวง และร่วมกันปั้นศิษย์ให้ดีพร้อมทั้งวิชาความรู้และศีลธรรมจรรยา เพื่อประเทศชาติและสถาบันของครูจักได้เจริญมั่นคงอยู่ตลอดไป

ขออวยพรให้บัณฑิตใหม่ประสบความสำเร็จในชีวิต มีความรุ่งเรืองในหน้าที่การงาน และขอทุกท่านที่มาประชุมพร้อมกันในพิธีนี้ มีความสุขความสวัสดิโดยทั่วกัน.

พระบรมราชาวาท
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
วันพฤหัสบดี ที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๑๑

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มามอบปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์อีกวาระหนึ่ง และมีความพอใจที่ได้ทราบรายงานว่า งานของมหาวิทยาลัยดำเนินมาด้วยดี มีความก้าวหน้าทั้งด้านวิชาการและด้านบริหาร

ขอแสดงความชื่นชมกับบัณฑิตผู้ได้รับเกียรติและความสำเร็จในการศึกษา ความสำเร็จครั้งนี้ แต่ละคนควรถือว่าสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นต้นทางที่จะช่วยให้สามารถดำเนินไปสู่การงานที่กว้างขวางยิ่งใหญ่อีกต่อไป ในกาลข้างหน้า และควรจะสำนึกด้วยว่า การที่มีความสำเร็จนี้ นอกจากอาศัยสติปัญญาความสามารถของตนเองแล้ว ยังได้อาศัยความอุปการะเกื้อกูลจากผู้อื่นอีกด้วย ผู้ที่ช่วยเหลือโดยตรง ก็มีบิดามารดา ผู้ปกครอง ถัดมาก็มีครูบาอาจารย์ ซึ่งทุกคนจะได้มองเห็นแล้ว แต่ยังมีผู้ช่วยเหลืออื่นอีกเป็นอันมาก ที่ได้อุปการะท่านโดยทางอ้อม ซึ่งท่านอาจนึกไปไม่ถึง บุคคลทั้งนั้นคือประชาชนคนไทยทั้งหมด ประชาชนเป็นผู้เสียภาษีอากรให้แก่รัฐ ซึ่งได้นำมาบำรุงการศึกษา ทำให้ท่านสามารถเข้าศึกษาในสถานศึกษาทุกระดับได้ และโดยเฉพาะระดับอุดมศึกษาที่ท่านสำเร็จแล้วนี้ ก็ต้องใช้เงินทองมิใช่น้อย ดังนั้นท่านไม่ควรลืมว่าประชาชนทุกคนเป็นผู้มีอุปการคุณเป็นผู้มีส่วนในความสำเร็จของท่าน

ท่านมีหน้าที่อันสำคัญผูกพันอยู่ ที่จะต้องตอบแทนคุณของทุกฝ่ายที่ได้อุปการะช่วยเหลือ การทดแทนคุณนั้นมีสิ่งที่ยากนัก ถ้าท่านประพฤติตนดี มีสัมมาอาชีวะเป็นหลักฐานเป็นที่เชิดชูวงศ์ตระกูล ก็เป็นการได้ทดแทนคุณบิดามารดา ถ้าท่านหมั่นศึกษาค้นคว้าวิชาการให้มีความรู้ความสามารถเหมาะสมแก่กาลสมัย ก็เป็นการได้ทดแทนคุณครูบาอาจารย์ และในประการสุดท้าย ถ้าท่านตั้งใจทำงานทุกอย่างโดยถือประโยชน์ส่วนรวมยิ่งกว่าประโยชน์ส่วนตัวแล้ว ก็เป็นการได้ทดแทนคุณประชาชนคนไทยทุกคน

ขออวยพรให้บัณฑิตใหม่มีความสำเร็จในชีวิต มีความเจริญรุ่งเรืองในหน้าที่การงาน และขอให้ผู้ที่มาร่วมในพิธีนี้ มีความสุขความสวัสดิ์โดยทั่วกัน.

พระบรมราชาวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร ประกาศนียบัตร และอนุปริญญาบัตร
แก่ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาและวิชาต่างๆ ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ณ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
วันพฤหัสบดี ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๒

ข้าพเจ้ามีความยินดีที่ได้มามอบปริญญาบัตร ประกาศนียบัตร และอนุปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมีความพอใจที่ได้ทราบรายงานว่ากิจการของมหาวิทยาลัยดำเนินก้าวหน้าด้วยดี มีโครงการที่จะขยายงานให้เกิดประโยชน์กว้างขวางออกไป ขอขอบใจสภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่มอบปริญญาเกิตติมศักดิ์แก่ข้าพเจ้าในคราวนี้ด้วย

ข้าพเจ้าขอชมเชยและขอแสดงความยินดีกับผู้ที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จในการศึกษาทุกคน ความสำเร็จครั้งนี้ แต่ละคนควรถือว่าเป็นความสำเร็จที่สำคัญ เพราะเป็นผลของความดี คือความตั้งใจจริงและความเพียรพยายามของตนเอง นอกจากนี้ยังเป็นต้นทางดำเนินไปสู่การงานที่กว้างขวางเป็นประโยชน์ยิ่งใหญ่อีกในวันข้างหน้าด้วย

งานของท่านในอนาคต คืองานสร้างความเจริญมั่นคงของประเทศ เป็นงานใหญ่ซึ่งผูกพันท่าน ให้ต้องร่วมกันกระทำอยู่ตลอดชีวิต งานนี้จะกระทำสำเร็จได้ก็โดยที่ทุกคนเข้าใจซาบซึ้งถึงคุณของชาติบ้านเมือง และทำงานทุกอย่างด้วยสติสำนึกถึงหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติเพื่อส่วนรวม

ในโอกาสนี้ จึงใคร่จักเตือนบัณฑิตใหม่ให้เข้าใจในเรื่องชาติบ้านเมืองว่า ทุกคนมีชาติบ้านเมืองเป็นที่เกิดที่อาศัย ทุกคนจะมีความสุขความเจริญได้ก็เพราะบ้านเมืองเป็นปรกติมั่นคง ผู้ที่ทำงานให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวมย่อมได้รับประโยชน์เป็นส่วนของตนด้วย ผู้ที่ทำงานโดยเห็นแก่ตัวเบียดเบียนประโยชน์ส่วนรวม ย่อมบั่นทอนทำลายความมั่นคงของประเทศชาติ และที่สุดตนเองก็จะเอาตัวไม่รอด ขอให้ทุกคนเตรียมกายเตรียมใจทำงานเพื่ออนาคตของชาติไทยของเราต่อไป

ข้าพเจ้าขออวยพรให้บัณฑิตของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประสบความสำเร็จในชีวิต มีความเจริญรุ่งเรืองในหน้าที่การงาน และขอทุกท่านที่มาร่วมประชุมในพิธีนี้ จงมีความสุข ความสวัสดิ์โดยทั่วกัน.

พระบรมราชาวาท
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วันพฤหัสบดี ที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๒

ข้าพเจ้าและพระราชินี มีความยินดีที่ได้มาร่วมในพิธีมอบปริญญาบัตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อีกวาระหนึ่ง และมีความพอใจที่ได้ทราบรายงานว่า กิจการของมหาวิทยาลัยดำเนินก้าวหน้ามาด้วยดี

ข้าพเจ้าขอแสดงความชื่นชมกับผู้ทรงคุณวุฒิผู้ได้รับปริญญาเกิตติมศักดิ์ และกับผู้สำเร็จการศึกษา ทุกคน

ผู้ที่สำเร็จการศึกษาชั้นอุดมศึกษาแล้วนี้ ควรจะได้รับใช้บ้านเมืองในงานที่สำคัญ เพราะมีโอกาสได้ศึกษามาก ข้าพเจ้าใคร่จะให้ข้อคิดก่อนที่จะออกปฏิบัติงานว่าการทำงานยากลำบากกว่าการเรียน การเรียนนั้นเรียนตามหลักสูตร หรือเรียนวิชาต่าง ๆ ตามที่ทางมหาวิทยาลัยจัดลำดับให้ แต่การทำงานไม่มีหลักสูตรวางไว้ จำจะต้องใช้ความคิดริเริ่มและความคิดพิจารณาด้วยตนเอง ในอันที่จะทำสิ่งใด อย่างไร เมื่อใด หากไม่รู้จักพิจารณาใช้ให้ถูกช่องถูกโอกาส ถึงมีวิชาอยู่ ก็ไม่เป็นผลแก่งานและแก่ตัวนัก ผู้ที่ออกทำงานแรก ๆ มักมีปัญหาขัดข้องในการทำงานเสมอเพราะเหตุนี้ และส่วนมากที่เดียวพากันบ่นว่ากล่าวร้ายถึงระเบียบงานและหัวหน้างานว่าเก่าแก่ล้าสมัย หรือว่าไม่เหมือนแบบแผนการทำงานของประเทศนั้นประเทศนี้ แล้วเลยทอดยอไม่ทำงาน ไม่ร่วมงาน หรือซ้ำร้ายวางตัวเป็นปฏิปักษ์ตักที่นั้งเป็นคนมือไม่พายเท้าราน้ำไป ข้าพเจ้าขออย่าให้บัณฑิตใหม่ต้องตกอยู่ในสภาพเช่นนี้ ขอให้ออกปฏิบัติงานด้วยความเข้มแข็ง ด้วยความตั้งใจจริง และที่สำคัญที่สุด จงรู้จักใช้ความคิดพิจารณา เพราะปัญหาที่เกิดจากความคิดพิจารณาอันรอบคอบแล้ว จะช่วยให้สามารถใช้ความรู้ได้อย่างถูกต้อง และเป็นปัจจัยแก้ปัญหการงานรวมทั้งปัญหาในชีวิตที่ประเสริฐกว่าเครื่องคำนวณใด ๆ ทั้งหมด

ข้าพเจ้าขออวยพรให้บัณฑิตใหม่เป็นผู้มีความคิดอันสุขุม มีความเจริญในการงาน และประสบความสำเร็จในชีวิต และขอทุกท่านที่มาร่วมประชุมในพิธีนี้ มีความสุขความสวัสดิ์ทั่วกัน.

พระบรมราชาวาท
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
วันพฤหัสบดี ที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๑๒

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มามอบปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์อีกวาระหนึ่ง และได้ทราบรายงานว่ากิจการของมหาวิทยาลัยดำเนินก้าวหน้ามาด้วยดี ได้รับความเชื่อถือร่วมมืออย่างกว้างขวาง

ข้าพเจ้ามีความรู้สึกอย่างหนึ่งเกิดขึ้นเสมอ ทุกคราวที่มามอบปริญญาบัตรที่มหาวิทยาลัยนี้ คือรู้สึกดีใจว่าบ้านเมืองของเราจะได้กำลังผู้มีความรู้ มีความกระตือรือร้นและรักความเจริญก้าวหน้า มาช่วยงานของชาติเพิ่มขึ้น การที่เราวางโครงการพัฒนาต่าง ๆ ขึ้นและเร่งรีบดำเนินการอยู่ในเวลานี้ ก็เพื่อปรับปรุงสิ่งที่มีอยู่แล้ว ซึ่งเป็นทรัพยากรตามธรรมชาติ ให้สามารถอำนวยประโยชน์แก่ประเทศและประชาชนส่วนรวมให้ได้มากที่สุด แต่การพัฒนาเช่นนี้ นอกจากจะได้รับผลดีตามความประสงค์ อาจกระทบกระเทือนถึงประโยชน์อย่างอื่น ๆ ด้วยก็ได้ เช่นการสร้างเขื่อนทดน้ำเพื่อประโยชน์ต่าง ๆ อาจทำความเสียหายให้แก่การประมงหรือการเพาะปลูก ก่อความเดือดร้อนแก่ราษฎรที่อยู่ในเขตโครงการนั้นได้และมีตัวอย่างมาแล้ว จำเป็นที่เราจะต้องแก้ไข ดังนั้น เราจึงต้องการนักวิชาการทุก ๆ สาขา เพื่อที่จะมาวางโครงการที่รอบคอบและแก้ไขสิ่งนี้อาจก่อให้เกิดความเสียหายนั้น ช่วยกันให้ความรู้ความคิดที่ถูกต้องตามหลักวิชาแก่ราษฎร แนะนำวิธีการทำงานอาชีพ ให้รู้จักแก้ไขอุปสรรคขัดข้อง หรือเปลี่ยนการทำงานให้เหมาะสมเป็นประโยชน์ดีกว่าเก่า บัณฑิตของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้ศึกษามาเป็นอย่างดีมีความรู้สูง สมควรที่สุดที่จะรับหน้าที่นี้ ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านทั้งหลายจะได้พิจารณาให้เห็นถ่องแท้ถึงหน้าที่ดังกล่าวและบำเพ็ญตนเป็นนักวิชาการที่ดี เป็นนักปฏิบัติที่สามารถใช้วิชาความรู้พร้อมทั้งความคิดสติปัญญา ให้เป็นประโยชน์แก่อกุลประชาชนและประเทศชาติโดยแท้จริง

ข้าพเจ้าขอแสดงความชื่นชมด้วยกับผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับปริญญาคุณวุฒิปันธิตกิตติมศักดิ์ ขอขอบใจผู้ที่ได้ร่วมมือส่งเสริมการศึกษาของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ทุกฝ่าย ขออวยพรให้บัณฑิตใหม่ และทุก ๆ ท่านที่ร่วมชุมนุมอยู่ในพิธีนี้ มีความสำเร็จและความสุขสวัสดิ์โดยทั่วกัน.

พระบรมราชาวาท
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร ประกาศนียบัตร และอนุปริญญาบัตร
แก่นักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล
วันพุธ ที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๑๒

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มาร่วมในพิธีมอบปริญญาบัตร ประกาศนียบัตร และอนุปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยมหิดล ณ โอกาสนี้ รายงานกิจการด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย แสดงว่ามหาวิทยาลัยพยายามดำเนินกิจการทุก ๆ อย่าง ให้เจริญก้าวหน้าและสอดคล้องกับสภาพการณ์ของบ้านเมือง อยู่ตลอดมา การปฏิบัติการณ์ของนักศึกษาได้เห็นได้ทราบถึงสภาพที่แท้จริงของท้องถิ่นและการปฏิบัติการณ์ในท้องถิ่น นักศึกษาอย่างดีที่สุดเพราะการที่นักศึกษาได้เห็นได้ทราบถึงสภาพที่แท้จริงของท้องถิ่นและการปฏิบัติการณ์ในท้องถิ่น ตั้งแต่ยังกำลังศึกษาอยู่ ย่อมจะมีโอกาสนำปัญหาต่าง ๆ ที่ได้พบเห็น มาศึกษาเพิ่มเติมให้ลึกซึ้งต่อไปอีกได้ ในมหาวิทยาลัย ดีกว่าจะออกไปเผชิญปัญหาลำพังตนเองโดยไม่มีครูบาอาจารย์ที่จะปรึกษา

ขอแสดงความยินดีกับผู้ทรงคุณวุฒิและกับนักศึกษาทุกคน ผู้ได้รับเกียรติและความสำเร็จในการศึกษา สำหรับนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรต่าง ๆ แล้วนั้นนับแต่บัดนี้เป็นต้นไป ต่างก็จะได้ออกไปประกอบการทำงานตามแนวทางที่ได้ศึกษามา ขอให้ถือว่าแต่ละคนเป็นผู้ได้รับการศึกษามาแล้วดี มีโอกาสดี ที่จะได้อุทิศตน เป็นกำลังและเป็นผู้นำสำคัญ ในการทำความเจริญก้าวหน้าให้แก่ประเทศชาติโดยเฉพาะในด้านการแพทย์ท่านจะต้องตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ทุกอย่างโดยเต็มความสามารถ ด้วยอุดมคติ และด้วยความเข้มแข็งเสียสละ จะต้องพยายามศึกษาหาความรู้ความชำนาญ ฝึกฝนตนเองให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ และขอให้ระลึกไว้เป็นนิตย์ว่า ความเที่ยงตรง ต่อหน้าที่และความสามารถในการทำงานเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ที่จะสร้างชื่อเสียง เกียรติคุณ ความเชื่อถือ ให้แก่ตัวท่านและสถาบันของท่าน

ข้าพเจ้าขออวยพรให้ผู้สำเร็จการศึกษาทุกคนประสบความสำเร็จในชีวิต มีความรุ่งเรืองในหน้าที่ราชการ และขอให้ท่านที่มาร่วมประชุมพร้อมกันในงานนี้ มีความสุขสวัสดิ์โดยทั่วกัน.

พระบรมราชาวาท
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยศิลปากร
ณ ท้องพระโรงวังท่าพระ มหาวิทยาลัยศิลปากร
วันอังคาร ที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๒

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มาร่วมพิธีมอบปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยศิลปากร อีกวาระหนึ่ง และได้ทราบว่างานด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยดำเนินก้าวหน้าไปอีกเป็นอันมาก การปรับปรุงและขยายกิจการของมหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นทั้งความต้องการและความจำเป็นสำหรับการศึกษาของชาติ ทุกคนทุกฝ่ายที่มีส่วนร่วมในการนี้ ควรจะได้ถือเป็นหน้าที่ที่จะต้องกระทำด้วยความตั้งใจและด้วยความจริงใจ โดยเต็มกำลังความสามารถ

ขอชมเชยและขอแสดงความชื่นชมกับบัณฑิตใหม่ ที่อุทิศเวลาเล่าเรียนจนได้รับความสำเร็จและได้รับเกียรติอันควรภาคภูมิใจในวันนี้ ต่อจากนี้ท่านจะได้ก้าวต่อไปสู่วิถีแห่งการทำงานซึ่งเป็นระยะสำคัญที่สุด จึงใคร่ขอฝากเตือนสติไว้ในโอกาสนี้ว่า ในชีวิตการทำงานนั้น ทุกคนมีภาระอันหนักที่จะต้องกระทำมากมาย ประการแรกคือหน้าที่ในงานอาชีพ ซึ่งควรจะต้องปฏิบัติให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีทุก ๆ อย่าง ประการต่อไป ได้แก่หน้าที่ที่จะต้องทำประโยชน์ให้แก่สังคมในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคม และเป็นผู้ได้รับความเกื้อกูลจากสังคมโดยตรง และทางอ้อมอยู่ตลอดเวลา นอกจากนี้ ยังมีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติรับใช้ชาติบ้านเมืองในฐานะที่เป็นพลเมืองไทย อีกประการหนึ่งด้วย ท่านทั้งหลายได้เริ่มต้นชีวิตมาด้วยดีแล้ว ขอให้กระทำต่อไปให้ตลอด จงตั้งใจและมั่นใจที่จะทำความเพียรพยายาม ใช้ความรู้ความสามารถ พร้อมทั้งกำลังกายกำลังใจและความคิดพิจารณาที่รอบคอบ สร้างคุณงามความดี ประกอบการงานให้บังเกิดประโยชน์อันแท้จริงและยั่งยืนทั้งแก่ตนทั้งแก่ส่วนรวม ให้สมกับที่ได้ชื่อว่าบัณฑิต และให้ได้ประสบความสำเร็จในชีวิตโดยสมบูรณ์

ข้าพเจ้าขออวยพรให้บัณฑิตใหม่ทุกคนประสบความสำเร็จ มีความเจริญรุ่งเรืองในชีวิต และขอให้ทุกท่านที่มาร่วมประชุมในพิธีนี้มีความสุขสวัสดิ์โดยทั่วกัน.

พระบรมราชาวาท
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรและประกาศนียบัตรของวิทยาลัยวิชาการศึกษา
ณ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ถนนประสานมิตร
วันศุกร์ ที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๑๒

ข้าพเจ้าและพระราชินี มีความชื่นชมที่ได้มาร่วมในพิธีมอบปริญญาบัตรของวิทยาลัยวิชาการศึกษา อีกราวหนึ่ง และพอใจที่ได้ทราบรายงานกิจการของวิทยาลัยว่าเจริญก้าวหน้าไปอีกมาก การเปิดวิทยาลัย วิชาการศึกษาเพิ่มขึ้นได้ในอีกหลายจังหวัดนั้น เป็นสิ่งที่น่านิยมและยินดีอย่างยิ่งด้วยกัน

ข้าพเจ้าขอแสดงความยินดีด้วย กับผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับปริญญาคุณวุฒิบัณฑิตกิตติมศักดิ์ และกับนิสิต นักศึกษาที่ได้รับความสำเร็จในการศึกษาทุกคน งานด้านการศึกษาเป็นงานที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของชาติ เพราะความเจริญและความเสื่อมของชาตินั้น ขึ้นอยู่กับการศึกษาของพลเมืองเป็นข้อใหญ่ ตามข้อเท็จจริง ที่ทราบกันดีแล้ว ขณะนี้บ้านเมืองของเรามีพลเมืองเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งมีสัญญาณบางอย่างเกิดขึ้นด้วยว่า พลเมืองของเราบางส่วนเสื่อมทรามลงไปในความประพฤติก่อและจิตใจ ซึ่งเป็นอาการที่น่าวิตกว่า ถ้าหากยังคง เป็นอยู่ต่อไป เราอาจเอาตัวไม่รอด ปรากฏการณ์เช่นนี้ นอกจากเหตุอื่นแล้ว ต้องมีเหตุมาจากการจัดการศึกษา ด้วยอย่างแน่นอน จึงพูดได้เต็มปากแล้วว่า เราจะต้องจัดงานด้านการศึกษาให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น และผู้มีหน้าที่ ทางด้านนี้ทุกฝ่าย ทุกระดับ ทุกคนจะต้องทำงานกันจริง ๆ ให้หนักแน่นขึ้นอีกมาก ๆ

บัณฑิตทั้งปวงที่สำเร็จใหม่ จะต้องเข้าไปร่วมงานอันหนักนี้ จึงขอให้ทำความเข้าใจในงานและความรับผิดชอบให้กระจ่างเสียแต่ต้น จักได้ปฏิบัติหน้าที่ของท่านได้ถูกต้องครบถ้วน สมควรกับที่จะมีตำแหน่ง เป็นผู้บริหารการศึกษา และเป็นตัวอย่าง เป็นผู้นำของเยาวชน งานของท่านและของชาติจะได้สำเร็จลุล่วง ไปด้วยดี

ข้าพเจ้าขออวยพรให้บัณฑิตใหม่มีความสำเร็จในหน้าที่การงาน มีความรุ่งเรืองก้าวหน้า และมีความสุข ความสวัสดิ์ทุกคน.

พระบรมราชาวาท
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
วันพฤหัสบดี ที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๒

ข้าพเจ้าและพระราชินี มีความยินดี ที่ได้มาร่วมในพิธีมอบปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ อีกวาระหนึ่ง และมีความพอใจที่ได้ทราบรายงานว่า ในรอบปีที่แล้วมา มหาวิทยาลัยได้ดำเนินกิจการต่าง ๆ ให้ก้าวหน้าไปได้เป็นอันมาก การตั้งและปรับปรุงหลักสูตรใหม่ เพื่อให้ทันกับความก้าวหน้าทางวิชาการนั้น เป็นการสมควรยิ่ง เพราะเราจำเป็นต้องใช้วิชาการในการพัฒนาบ้านเมืองของเราอย่างมาก ทั้งในเวลาปัจจุบันและอนาคต

ขอชมเชยและขอแสดงความยินดี กับบัณฑิตที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้ ก่อนที่ท่านทั้งหลายจะออกไปประกอบกิจการ สร้างฐานะความเจริญแก่ชีวิต ใครจะฝากข้อคิดไว้สำหรับเตือนใจว่า ชาติไทยของเราได้พึ่งตนเองมาโดยตลอด จึงยืนหยัดมาในโลกได้โดยอิสระจนถึงทุกวันนี้ ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับสูงเช่นท่านทั้งหลาย เป็นผู้มีส่วนบริหารประเทศทั้งในวันนี้วันหน้าด้วยกันทุกคน จึงต้องรู้จักและต้องสามารถพึ่งตนเอง มิฉะนั้นประเทศชาติอาจเป็นอันตรายไปได้เพราะการบริหารงานของท่าน การพึ่งตนเองนั้นขึ้นอยู่กับคุณสมบัตินี้ประจำตัวบุคคลสองอย่าง คือความสามารถนำวิชาการที่ได้ศึกษา มาใช้ในการปฏิบัติงานประการหนึ่ง ความฉลาด ที่จะวินิจฉัยให้เห็นทางเสื่อมทางเจริญ พร้อมทั้งทางที่จะให้พ้นความเสื่อม ดำเนินไปให้ถึงความเจริญ อีกประการหนึ่ง ประการแรกเป็นเรื่องของการให้การศึกษา เช่นที่ท่านได้รับมาเป็นลำดับจนจบชั้นอุดมศึกษา แต่ประการที่สองเป็นเรื่องของการฝึกหัดคิดใคร่ครวญ ให้เข้าใจแจ่มชัดในเหตุที่แท้ในผลที่แท้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการงานทั้งปวง และเป็นเครื่องบันดาลผลสำเร็จที่ดี ที่เป็นประโยชน์แท้จริงทุกอย่าง ขอให้บัณฑิตได้ตั้งใจใช้ความฉลาดคิดวินิจฉัยนี้ประกอบกับความรู้ทางวิชาการด้วยเสมอ เพื่อจักได้สามารถพึ่งตนเองได้ และสามารถนำพาประเทศให้ก้าวหน้าต่อไปได้โดยสวัสดิ์

ข้าพเจ้าขออวยพรให้ผู้สำเร็จการศึกษาทุกคน ประสบความสำเร็จและความเจริญรุ่งเรืองในชีวิต และขอให้ทุกท่านที่มาร่วมประชุมในพิธีนี้ มีความสุขความสามัคคีโดยทั่วกัน.

พระบรมราชาวาท
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น
ณ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น
วันจันทร์ ที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๑๒

ข้าพเจ้าและพระราชินี มีความยินดี ที่ได้มาร่วมในงานมอบปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยขอนแก่น อีกครั้งหนึ่ง และที่ได้เห็นความเปลี่ยนแปลงของมหาวิทยาลัย ทั้งได้ทราบว่างานของมหาวิทยาลัยกำลังดำเนินก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ได้รับความสนับสนุนอย่างพร้อมเพรียง

ขอขอบใจสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่ให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์ชั้นสูงสุดของมหาวิทยาลัยแก่พระราชินี

ข้าพเจ้าขอแสดงความยินดีกับบัณฑิตทุกคน ที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จในการศึกษา ในโอกาสที่ท่านจะออกไปประกอบการทำงานต่อไป ใครจะฝากข้อคิดไว้ข้อหนึ่งว่า การตั้งมหาวิทยาลัยขอนแก่นขึ้นนั้น ต้องใช้เงินทองเป็นจำนวนมากมาย มีเงินของแผ่นดินอันได้มาจากประชาชน เป็นส่วนสำคัญ ซึ่งท่านทั้งหลายก็ได้ทราบด้วยตนเองตามรายงานของนายกสภามหาวิทยาลัยแล้ว ขอให้คิดว่า การลงทุนทุ่มเทงบประมาณมากมายลงไปเพื่ออะไร ก็เพื่อสร้างบุคคลที่มีความรู้ความสามารถสูงขึ้นมา ให้มาเป็นผู้นำ เป็นหัวหน้าในการที่จะทำให้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ ทำให้กำลังแรง กำลังความคิดของคนไทยที่มีอยู่ บังเกิดเป็นผลเป็นประโยชน์ อำนวยความเจริญ ความก้าวหน้า ความผาสุก และความมั่นคงแก่ส่วนรวม บัณฑิตทุกคนจะต้องพิสูจน์ให้ได้ว่า การลงทุนเพื่อการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยนี้ เป็นคุณแก่บ้านเมืองและแก่ประชาชนคุ้มค่า มิใช่เป็นการสิ้นเปลืองไปเปล่า ๆ ทั้งนี้จักได้เป็นการแสดงให้เห็นความจำเป็นและความสำคัญของการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยด้วย ขอให้บัณฑิตทั้งหลายปฏิบัติงานให้สมเกียรติของบัณฑิต และสมกับปณิธานอันแน่วแน่ของท่านที่จะรับใช้ชาติบ้านเมือง

ข้าพเจ้าขออวยพร ให้บัณฑิตใหม่ประสบความสำเร็จ และความเจริญรุ่งเรืองในชีวิต ทั้งขอให้ทุกท่านที่มาร่วมประชุมในพิธีนี้ มีความสุขสวัสดิ์โดยทั่วกัน.

พระบรมราชาวาท
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ณ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
วันพฤหัสบดี ที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๓

ข้าพเจ้าและพระราชินี มีความยินดี ที่ได้เห็นความเจริญของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ซึ่งขยายตัวไป
อีกอย่างมาก ทั้งในด้านวิชาการและด้านอาคารสถานที่ และก่อนที่จะมาร่วมในพิธีมอบปริญญาครั้งนี้ ก็ได้
ไปเปิดตึกคณะแพทยศาสตร์และอาคารเจ้าราชบุตร ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กับเปิดศูนย์วิจัยประสาทวิทยา
เชียงใหม่ ของกรมการแพทย์ แสดงว่าการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย พร้อมทั้งการศึกษาวิชาการในภูมิภาคนี้
ก้าวหน้าไปได้อย่างรวดเร็วและมั่นคง เชื่อว่าจะอำนวยประโยชน์ได้กว้างขวางยิ่งขึ้นเป็นลำดับ

ข้าพเจ้าขอขอบใจสภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มอบปริญญากิตติมศักดิ์ชั้นสูงแก่พระราชินี และขอแสดงความ
ชื่นชมกับบัณฑิตของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ทุกคน ในการที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จในการศึกษา ก่อนที่
แต่ละคนจะออกไปประกอบการทำงานดำเนินชีวิตต่อไป ใคร่ขอให้คิดไตร่ตรองให้เข้าใจโดยชัดแจ้งว่า การที่ศึกษา
สำเร็จได้นี้ ตัวท่านเองต้องพากเพียรบากบั่นอย่างหนักยิ่งมาโดยตลอด ทั้งได้อาศัยครูอาจารย์ สถานศึกษา และ
ปัจจัยอื่น ๆ อีกมาก ซึ่งนับว่าเป็นการช่วยเหลือที่ท่านได้รับจากผู้อื่น คือประชาชนเป็นส่วนรวม เมื่อได้บากบั่น
สร้างความสำเร็จในการศึกษาด้วยตนเองมาได้ขั้นหนึ่งแล้ว ขอให้มุ่งมั่นสร้างความสำเร็จในชีวิตต่อไป อย่าให้
เสียทีที่ได้ทำความเพียรพยายามมา ในส่วนที่ได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากผู้อื่นนั้น ก็สมควรอย่างยิ่งที่จะได้
ตอบแทน โดยตั้งปณิธานที่จะใช้ความรู้ ความคิด ความอุตสาหะ พร้อมทั้งความบริสุทธิ์ใจ ปฏิบัติการงาน
ทุกอย่างให้บังเกิดประโยชน์และความเจริญมั่นคงแก่ประเทศชาติและประชาชน ให้มากที่สุดและดีที่สุดเท่าที่
จะกระทำได้ ถ้าทุกคนกระทำได้ดังนี้ ก็จะได้ชื่อว่าได้บำเพ็ญประโยชน์ตนประโยชน์ผู้อื่นโดยสมบูรณ์ สมกับที่
ได้รับความยกย่องว่าเป็นบัณฑิต

ขออวยพรให้บัณฑิตของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประสบความสำเร็จในชีวิต และความก้าวหน้ารุ่งเรือง
ในการงาน และขอให้ทุกท่านที่มาประชุมพร้อมกันในพิธีนี้ มีความสุขความสวัสดิ์โดยทั่วกัน.

พระบรมราชาวาท
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ณ หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วันพฤหัสบดี ที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ข้าพเจ้ามีความชื่นชมที่ได้มามอบปริญญาบัตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอีกวาระหนึ่ง และที่ได้ทราบรายงานว่ากิจการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย ดำเนินก้าวหน้ามาด้วยดี มีผู้สำเร็จปริญญาสาขาต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้นกว่าทุก ๆ ปี ขอแสดงความยินดีกับผู้ที่ได้รับเกียรติและได้รับความสำเร็จในการศึกษาทั่วกัน

บัณฑิตทั้งหลายย่อมทราบดีอยู่แล้ว ถึงความจำเป็นที่เราจะต้องพัฒนาบ้านเมือง และที่จะต้องทำตัวให้เป็นประโยชน์เป็นกำลังในการนั้น จึงไม่จำเป็นต้องนำมากล่าวซ้ำอีก ข้อสำคัญที่ควรจะต้องพูดกันให้เข้าใจอยู่ที่ว่า เราจะทำการพัฒนาประเทศให้สำเร็จได้อย่างไร

ข้าพเจ้าอยากให้ทุกคนนึกถึงกฎแห่งเหตุผล ว่าผลเกิดขึ้นเพราะเหตุ คือ การกระทำ และผลนั้นจะเป็นผลดีหรือผลเสีย ก็เพราะกระทำให้ดีหรือให้เสีย ดังนั้นการที่จะทำงานใดให้บรรลุผลที่พึงประสงค์ จะต้องพิจารณาถึงวิธีการที่เหมาะสมก่อนเป็นเบื้องต้น แล้วลงมือกระทำตามหลักแห่งเหตุผลด้วยความตั้งใจจริง และด้วยความสุจริต งานของแต่ละคนจึงจะเป็นผลดี และเชื่อได้ว่า ผลงานของแต่ละคนจะประมวลกันเป็นความเจริญมั่นคงของบ้านเมืองได้ดังปรารถนา หน้าที่ของท่านผู้เป็นบัณฑิตที่ควรจะได้ทำ คือทำตัวเป็นตัวอย่างเป็นผู้นำ ในการทำงานด้วยเหตุผล และร่วมกันสร้างสังคมที่ถือหลักเหตุผลในการดำเนินชีวิตทุก ๆ ด้าน

ขออวยพรให้บัณฑิตทุกคนประสบความสำเร็จและความเจริญในชีวิต สามารถทำตัวให้เป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติและสังคมได้โดยสมบูรณ์ และขอให้ทุกท่านที่มาประชุมพร้อมกันในพิธีนี้ มีความสุขสวัสดิ์ทั่วหน้ากัน.

พระบรมราชาวาท
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ณ หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วันศุกร์ ที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๑๓

ข้าพเจ้ามีความชื่นชม ที่ได้มามอบปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาต่าง ๆ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในโอกาสนี้ ขอแสดงความยินดีกับทุกคนที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จในการศึกษา

เมื่อวันวาน ข้าพเจ้าได้กล่าวแก่บัณฑิตของมหาวิทยาลัยนี้ว่า การทำงานพัฒนาบ้านเมืองให้สำเร็จนั้น ชอบที่จะถือหลักของเหตุผลเป็นสำคัญ บัณฑิตจึงควรจะเป็นผู้นำและตัวอย่างในการทำเช่นนั้น พร้อมกับร่วมกันสร้างสังคมที่ถือเหตุผลในการดำเนินชีวิต

ข้าพเจ้าขอกว่าเพิ่มเติมแก่ท่านทั้งหลายว่า ความเจริญของประเทศชาติเป็นความเจริญส่วนรวม ซึ่งเกิดจากผลงานหรือผลของการกระทำของคนทั้งชาติ ถือได้ว่า ทุกคนแบ่งหน้าที่กันทำประโยชน์ให้แก่ชาติ ตามความถนัดและความสามารถ และต่างคนต่างก็ได้เกื้อกูลกันและกัน ไม่มีผู้ใดจะอยู่ได้และทำงานให้แก่ประเทศชาติได้โดยลำพังตนเอง เพราะฉะนั้น ในการที่ท่านจะออกไปประกอบกิจการงานต่อไป ขอให้คำนึงถึงความเจริญข้อนี้ให้มาก พิจารณาให้เห็นความสำคัญของผู้อื่น ให้รู้จักนับถือผู้อื่น ใช้ความมีเหตุผลและความร่วมมือกัน ในการบริหารงานทั้งปวง เพื่อจักได้สามารถสร้างความเจริญให้แก่ตนเอง และจรรโลงประเทศชาติของเราให้ดำรงมั่นคงอยู่ตลอดไป

ขออวยพรให้บัณฑิตทุกคนประสบความสำเร็จและความเจริญในชีวิต สามารถทำตัวให้เป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติและสังคมได้โดยสมบูรณ์ และขอให้ทุกท่านที่มาประชุมพร้อมกันในพิธีนี้ มีความสุขความสวัสดิภาพทั่วหน้ากัน.

พระบรมราชาวาท
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
วันพฤหัสบดี ที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๑๓

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มามอบปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์อีกครั้งหนึ่ง และที่ได้ทราบรายงานว่ากิจการของมหาวิทยาลัยนี้ มีความเจริญก้าวหน้า ได้รับความนิยมนับถือและร่วมมืออย่างกว้างขวางอย่างน่าภาคภูมิใจ ขอแสดงความชื่นชมกับทุก ๆ คน ที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้

ข้าพเจ้าเคยได้กล่าวกับบัณฑิตของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในครั้งก่อน ๆ ติดต่อกันมาว่า ในการพัฒนาประเทศของเรานั้น เราต้องปรับปรุงสิ่งที่เรามีอยู่แล้วให้เป็นประโยชน์ขึ้นมา และในการนั้น เราจำเป็นต้องวางโครงการอันรอบคอบโดยอาศัยหลักวิชา แล้วนำมาปฏิบัติด้วยความตั้งใจจริงและด้วยความร่วมมือกัน

ข้าพเจ้าใคร่กล่าวเสริมว่า งานพัฒนาบ้านเมืองนั้น ต้องอาศัยบุคคลสองประเภท คือนักวิชาการกับผู้ปฏิบัติ นักวิชาการเป็นผู้วางโครงการ เป็นผู้นำ เป็นผู้ชี้ทาง เป็นที่ปรึกษาของผู้ปฏิบัติ ส่วนผู้ปฏิบัติเป็นผู้ลงมือลงแรงกระทำงาน งานจะได้ผลหรือไม่เพียงไร ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสองฝ่ายนี้ ถ้ามีความเข้าใจและร่วมงานกัน ก็ไม่มีอุปสรรค ได้ผลงานเต็มเม็ดเต็มหน่วย แต่ถ้าหากไม่เข้าใจกัน ก็เกิดอุปสรรคล่าช้า ซึ่งมักปรากฏอยู่เสมอ และจำเป็นจะต้องแก้ไข ท่านทั้งหลายซึ่งสำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาแล้วนี้ เป็นผู้มีความรู้และความคิดอ่านอันกว้างขวาง อยู่ในฐานะที่จะเป็นทั้งนักวิชาการและผู้ปฏิบัติ ควรเป็นผู้สามารถสร้างความเข้าใจตามหลักวิชาและหลักปฏิบัติได้เป็นอย่างดี เพราะฉะนั้น เมื่อออกไปมีตำแหน่งมีหน้าที่การงานแล้ว ขอให้ตั้งใจใช้ความรู้ ความคิดและความสามารถ สร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีขึ้นในวงงาน เพื่อแก้ไขกำจัดอุปสรรคขัดข้องต่าง ๆ และเพื่อให้งานบรรลุผลสมบูรณ์ เป็นประโยชน์แก่อุปถัมภ์ประเทศชาติและประชาชนโดยแท้จริง

ข้าพเจ้าขออวยพรให้บัณฑิตใหม่ประสบความสำเร็จในชีวิต มีความเจริญรุ่งเรืองในหน้าที่การงาน และขอให้ทุก ๆ ท่านที่ร่วมชุมนุมอยู่ในพิธีนี้ มีความสุขสวัสดิ์โดยทั่วกัน.

พระบรมราชาวาท
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
วันพุธ ที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๑๓

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มามอบปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์อีกวาระหนึ่ง และมีความพอใจ ที่ได้ทราบรายงานความก้าวหน้าของกิจการของมหาวิทยาลัยแผนพัฒนาการศึกษา ซึ่งมีจุดประสงค์จะปรับปรุง มาตรฐานและคุณภาพของการศึกษา เพื่อให้ได้ผลส่งเสริมสังคมและสนองความต้องการของสังคมเป็นส่วนรวมนั้น เป็นแผนการที่สำคัญอย่างยิ่ง ทั้งนี้จะต้องกระทำอย่างจริงจังด้วยความร่วมมือกันทุกฝ่าย จึงจะสำเร็จตามที่มุ่งหมายได้

ข้าพเจ้าอยากให้ผู้สำเร็จการศึกษาทั้งปวงลองพิจารณาดูว่า ความรู้และสติปัญญาความสามารถของ บัณฑิตแต่ละคนนั้น เมื่อนำออกใช้อย่างถูกต้อง อาจสร้างสรรค์สิ่งที่เป็นประโยชน์ต่าง ๆ ได้มีใช้น้อยในชีวิตนี้ และหากนำเอากำล้างความรู้ความสามารถของแต่ละคนมารวมเข้าด้วยกัน ก็จะเป็นพลังมหาศาล ซึ่งอาจบันดาล คุณประโยชน์แก่ประเทศชาติได้อย่างกว้างขวางสุดจะประมาณ ทุกคนได้ศึกษาเล่าเรียนจนมีวิชา มีสติปัญญา ถึงเพียงนี้แล้วควรที่จะได้ตั้งใจใช้ความรู้ความสามารถประกอบการทำงานให้เป็นแก่นสาร และเป็นผลอันยั่งยืน จะ ต้องนำพลังความรู้ความสามารถนั้นมาใช้ เพื่อสร้างความเป็นปึกแผ่นมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองแก่ชาติ บ้านเมืองของเรา

ข้าพเจ้าขอแสดงความยินดีกับผู้ทรงคุณวุฒิและกับบัณฑิตทุกคน ที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จในการศึกษา ขอให้บัณฑิตใหม่ประสบความสำเร็จในชีวิต มีความเจริญก้าวหน้าในการทำงาน และมีความสุขความสวัสดิ ทั่วหน้ากัน.

พระบรมราชาวาท
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
วันพฤหัสบดี ที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๑๓

ข้าพเจ้าได้กล่าวแก่ที่ประชุมบัณฑิตของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เมื่อวันวานนี้ว่า ความรู้และสติปัญญา ความสามารถของบัณฑิตแต่ละคน ถ้านำมารวมกันเข้าและใช้โดยถูกต้องแล้ว จะเป็นพลังอันยิ่งใหญ่ ที่จะสามารถสร้างสรรค์สิ่งที่เป็นประโยชน์และความเจริญแก่ประเทศชาติได้ อย่างกว้างขวางสุดที่จะประมาณ ควรที่บัณฑิตของมหาวิทยาลัยนี้ จะได้นำพลังนั้นมาสร้างฐานะความเป็นปึกแผ่นและความเจริญรุ่งเรืองให้แก่ประเทศชาติ ให้สมกับที่เป็นผู้มีภูมิปัญญา

ข้าพเจ้าขอกล่าวเสริมแก่ท่านทั้งหลายว่า การที่จะดำเนินให้ถึงความสำเร็จในชีวิตและการงานนั้น นอกจากอาศัยวิชาความรู้และความตั้งใจจริงแล้ว บุคคลยังต้องอาศัยความฉลาดรอบคอบและความคิดพิจารณาด้วยเสมอไป การกระทำใด ๆ ก็ตาม ถ้ารู้จักประเมินผลดีและผลเสียของการกระทำที่เหมาะสมแก่กรณีแล้ว ย่อมจะให้ผลดี ทั้งแก่ส่วนตัวและส่วนรวม ข้าพเจ้ากล่าวเช่นนี้ มิใช่ประสงค์ให้ท่านมีความลังเล หรือให้ท่านทดลองปฏิบัติ จนต้องเสียเวลาเปล่า เรื่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นรอบตัวเราทุกวี่ทุกวัน เป็นข้อมูลที่จะประเมินผลได้อย่างดีที่สุดอยู่แล้ว ท่านจะประเมินผลจากข้อมูลนั้น ๆ ได้ไม่ยากนัก เพียงแต่รู้จักนำมาคิดพิจารณาโดยสม่ำเสมอ ท่านก็จะเห็นวิถีทาง ที่ถูกต้อง และสามารถนำความคิดและวิชาการมาปฏิบัติให้เกิดประโยชน์แก่ตนแก่ชาติบ้านเมืองได้อย่างเต็มที่

ข้าพเจ้าขออวยพรให้บัณฑิตใหม่ทุกคนประสบความสำเร็จในชีวิต มีความก้าวหน้ารุ่งเรืองในหน้าที่การงาน และขอให้ทุกท่านที่มาประชุมพร้อมกันในพิธีนี้ มีความสุขความสวัสดิโดยทั่วกัน.

พระบรมราชาวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร ประกาศนียบัตร และอนุปริญญาบัตรแก่นักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล
วันพฤหัสบดี ที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๑๓

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มามอบปริญญาบัตร ประกาศนียบัตร และอนุปริญญาบัตร ของมหาวิทยาลัยมหิดลอีกวาระหนึ่ง และได้ทราบว่ากิจการของมหาวิทยาลัยดำเนินก้าวหน้ามาด้วยดีทุก ๆ ด้าน การปรับปรุงขยายการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหิดลตามที่รายงานให้ทราบนั้น นอกจากจะเป็นความเจริญของมหาวิทยาลัยแล้ว ยังเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับประเทศชาติ เพราะการที่จะสร้างความมั่นคง อันแท้จริงแก่บ้านเมืองนั้น จำต้องอาศัยความเจริญทางวิชาการเป็นรากฐาน และอาศัยผู้มีความรู้ความสามารถสูง เป็นกำลังทำการ ผู้ที่มีหน้าที่และมีส่วนร่วมในงานของมหาวิทยาลัยมหิดล จึงควรได้ทราบตระหนักถึงความสำคัญข้อนี้ และร่วมงานกันโดยคำนึงถึงประโยชน์ของประเทศและประชาชนเป็นจุดประสงค์

ขอแสดงความชื่นชมกับผู้ทรงคุณวุฒิและผู้สำเร็จการศึกษาทุกคน ที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จในการศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรต่าง ๆ แล้วนั้น ต่างจะมีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติเพื่อตนเองและเพื่อสังคม ตามแนววิชาการของตน ๆ ขอให้ทุกคนถือว่าการได้รับการศึกษาดี ทำให้บุคคลมีพื้นฐานอันมั่นคงที่จะสร้างความเจริญก้าวหน้าต่อไปได้ไม่มีสิ้นสุด และทำให้มีโอกาสที่จะทำตนให้เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมได้กว้างขวางอย่างยิ่ง จึงควรที่จะตั้งใจให้แน่วแน่ตั้งแต่บัดนี้ในอันจะบำเพ็ญประโยชน์ตนประโยชน์ผู้อื่นโดยเต็มกำลังความรู้และสติปัญญา ด้วยความเข้มแข็งและความสุจริตใจ และขอให้ปฏิบัติงานทุกอย่างด้วยความมั่นใจว่าความเมตตาากรุณา ความสามารถ และความเที่ยงตรงในหน้าที่ เป็นปัจจัยสำคัญที่สุด ที่จะนำความสำเร็จพร้อมทั้งชื่อเสียงและเกียรติคุณ มาให้ได้อย่างแน่นอน

ขออวยพรให้ผู้สำเร็จการศึกษาทุกคนประสบความสำเร็จในชีวิต มีความรุ่งเรืองในหน้าที่การงาน และขอให้ท่านที่มาร่วมประชุมพร้อมกันในงานนี้ มีความสุขความสวัสดิโดยทั่วกัน.

พระบรมราชาโฆวาท
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรและอนุปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยศิลปากร
ณ ท้องพระโรง วังท่าพระ
วันจันทร์ ที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๑๓

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มาร่วมพิธีมอบปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยศิลปากรอีกวาระหนึ่ง และได้ทราบรายงานว่ากิจการของมหาวิทยาลัยนี้ดำเนินมาด้วยดี มีความเจริญก้าวหน้า การขยายการศึกษาของมหาวิทยาลัย ทั้งในพระนครและที่จังหวัดนครปฐม นับว่าเป็นประโยชน์แก่การศึกษาของชาติโดยรวมอย่างมาก

ข้าพเจ้าขอแสดงความชื่นชมกับผู้ทรงคุณวุฒิ และกับผู้สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาต่าง ๆ ทุกคน ที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จ

ผู้ที่เรียนสำเร็จจากมหาวิทยาลัยศิลปากร จะได้มีหน้าที่การงานเกี่ยวข้องกับการศึกษาศิลปะ และวัฒนธรรมเป็นส่วนใหญ่ งานของท่านนับได้ว่าเป็นงานที่สำคัญอย่างยิ่งส่วนหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญของประเทศ เพราะงานด้านการศึกษา ศิลปะและวัฒนธรรมนั้น คืองานสร้างสรรค์ความเจริญทางปัญญาและทางจิตใจ ซึ่งเป็นทั้งต้นเหตุทั้งองค์ประกอบที่ขาดไม่ได้ ของความเจริญด้านอื่น ๆ ทั้งหมด และเป็นปัจจัยที่จะช่วยให้เรารักษาและดำรงความเป็นไทยไว้ได้สืบไป ทุกคนจึงต้องทำความเข้าใจในความสำคัญข้อนี้ให้ถ่องแท้ และต้องสำนึกตระหนักในหน้าที่ ในความผูกพัน ในความรับผิดชอบ อันมีอยู่ต่อบ้านเมืองและสังคม แล้วพร้อมกันปฏิบัติงานของตน ๆ ด้วยความตั้งใจ จริงใจ และพากเพียร เพื่อให้บังเกิดผลเป็นประโยชน์เป็นความเจริญแก่ประเทศชาติอย่างแท้จริง

ขออวยพรให้บัณฑิตใหม่ประสบความสำเร็จในชีวิต และความเจริญรุ่งเรืองในหน้าที่การงาน ขอให้ทุกท่านที่มาร่วมประชุมพร้อมกันในพิธีนี้ มีความสุขสวัสดิ์โดยทั่วกัน.

พระบรมราชาวาท
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
วันพฤหัสบดี ที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๑๓

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มาร่วมพิธีมอบปริญญาบัตรและประกาศนียบัตรของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ซึ่งจัดขึ้นเป็นวาระแรก และขอขอบใจที่สถาบันให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์แก่เราในครั้งนี้ด้วย

ตามที่อธิการบดีกล่าวถึงการจัดตั้งสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ว่ามีความเกี่ยวข้องกับข้าพเจ้านั้น ขอกล่าวเสริมว่า เดิมทีเดิยว ข้าพเจ้าตั้งข้อคิดเกี่ยวกับการพัฒนาประเทศไว้ว่า ในการทำโครงการพัฒนาเศรษฐกิจต่าง ๆ จะต้องอาศัยใช้ข้อมูลที่ถูกต้องเป็นหลัก และจะต้องใช้นักสถิติที่มีความรู้ความสามารถชั้นสูงเป็นผู้ปฏิบัติ ในประเทศไทยนั้น นักสถิติดังกล่าวยังหาได้น้อย ถ้าจะหาได้เพียงพอ ก็จะต้องจัดส่งนักสถิติออกไปศึกษา ณ ต่างประเทศ ให้เขามีโอกาสเข้าศึกษาเพิ่มเติม และนำวิชาความรู้มาใช้ให้เป็นประโยชน์ เมื่อได้แสดงความคิดเห็นแก่นักเศรษฐกิจสำคัญของไทย คือ หม่อมหลวงเดช สนิทวงศ์ หม่อมหลวงเดช สนิทวงศ์ ก็สนับสนุนความคิดนั้น ต่อมาข้าพเจ้ามีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นแก่นายเดวิด รอกกีเฟลเลอร์อีก นายเดวิด รอกกีเฟลเลอร์ ให้ความเห็นว่าจะให้ผู้เชี่ยวชาญมาสำรวจภาวะเศรษฐกิจ และมาทำการสอนในประเทศไทย จะได้ประโยชน์ ยิ่งกว่าส่งคนออกไปต่างประเทศ แล้วนายเดวิด รอกกีเฟลเลอร์ เลื่อนพันหนักเศรษฐกิจและนักบริหารที่มีชื่อเสียงที่สุดคนหนึ่งของสหรัฐอเมริกา คือ ดอกเตอร์ สเตซี เมย์ ให้เข้ามาช่วยเหลือ ดอกเตอร์ สเตซี เมย์ เข้ามาพบข้าพเจ้าและมาสำรวจ แล้วทำรายงานเสนอว่า รัฐบาลควรจะดำเนินการอย่างไรในการจัดตั้งสถาบันการศึกษาที่ต้องการ ที่สุดเมื่อรัฐบาลรับไปดำเนินการ ก็ได้รับความร่วมมือช่วยเหลือจากมูลนิธิฟอร์ดอีกทางหนึ่ง และตั้งสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์นี้ขึ้นได้สำเร็จ เป็นสถาบันการศึกษาชั้นสูง เพื่ออบรมวิชาเศรษฐกิจ ตลอดจนวิชาการบริหาร สำหรับผู้ที่จะมีหน้าที่พัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ นับเป็นความสำเร็จที่น่ายินดีอย่างยิ่ง

ท่านทั้งหลายที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันแห่งนี้ เป็นผู้ที่จะเชื่อได้ว่ามีความรู้ความสามารถสูงจึงเป็นที่หวังของคนไทยทั้งชาติ รวมทั้งของข้าพเจ้าด้วย ที่จะได้อาศัยความรู้ ความคิด สติปัญญาและความสามารถ ในอันที่จะนำพาประเทศชาติให้ก้าวไปสู่ความมั่นคง และความสมบูรณ์พูนสุข ขอให้ท่านรับหน้าที่อันมีเกียรตินี้ด้วยความมั่นใจ ตั้งใจ และบริสุทธิ์ใจ แล้วร่วมกันปฏิบัติหน้าที่น้อยใหญ่ให้ลุล่วงไปด้วยความขยันหมั่นเพียรและด้วยความสุจริตเที่ยงตรง ทั้งต่อตนเองและต่อประชาชน

ขออวยพรให้ผู้สำเร็จการศึกษาทุกรุ่นทุกคน ประสบความสำเร็จในชีวิต มีความสุขและความเจริญมั่นคง โดยทั่วกัน.

พระบรมราชาโชวาท
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นิสิตนักศึกษาวิทยาลัยวิชาการศึกษา
วันศุกร์ ที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๑๓

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มามอบปริญญาบัตรของวิทยาลัยวิชาการศึกษา อีกวาระหนึ่ง และได้ทราบ รายงานว่ากิจการของวิทยาลัยการศึกษาทุกแห่งดำเนินมาเรียบร้อยดี มีการปรับปรุงและขยายงานกว้างขวางขึ้น ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค นับว่าได้พยายามทำงานให้ก้าวหน้าสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของ บ้านเมือง

ข้าพเจ้าขอแสดงความชื่นชมกับบัณฑิตทุกคน ที่ได้รับความสำเร็จและได้รับเกียรติอันควรภูมิใจ ต่อไปนี้ ต่างก็จะออกไปทำหน้าที่เพื่อประเทศชาติตามแนวทางที่ได้ฝึกฝนมา

ข้าพเจ้าได้ยินเสียงกล่าววิจารณ์ถึงครูอยู่บ่อย ๆ ว่า ในปัจจุบันนี้สถาบันฝ่ายครูเสื่อมลงไป คำกล่าวนั้น อ้างด้วยว่าเป็นเพราะผู้ที่มาเข้าเล่าเรียนทางครูส่วนมากที่เดียว เป็นผู้ที่ดี้อยู่ด้วยกำลังปัญญาและกำลังทางอื่น ๆ ไม่สามารถหรือไม่มีโอกาสจะเรียนวิชาทางอื่นได้แล้ว บ้านเมืองของเราจึงมีแต่ครูที่มีคุณภาพไม่ถึงขนาด ทั้งทางด้านความรู้ ทางด้านการทำงาน และทางด้านความประพฤติ ทำให้การศึกษาของเด็กเรียวลงทุกที ข้อวิจารณ์นี้จะจริงหรือไม่ มีอะไรสำคัญที่ท่านหรือผู้ใดจะต้องโต้แย้ง สิ่งสำคัญอยู่ที่ว่า ผู้ที่เป็นครูและเป็น ผู้บริหารการศึกษาทุกฝ่ายทุกคน จะต้องพิสูจน์ให้เห็นว่าสถาบันครูมิได้เป็นเช่นนั้น ท่านจะต้องทำให้เข้มแข็ง ต้องมั่นคงในอุดมคติ ต้องรวบรวมกำลังกายกำลังความคิดและสติปัญญา ต่อสู้ฟันฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ ด้วยความ กล้าหาญ อดทนและสุจริต ปฏิบัติงานปฏิบัติตนให้ดีที่สุด ให้สมเป็นครูที่แท้และที่สามารถ เพื่อสร้างคุณค่า ในตัวท่าน เพื่อเชิดชูจรรยาของสถาบันอันมีเกียรติของท่าน และเพื่อช่วยให้ศิษย์ของท่าน ซึ่งจะเติบโตขึ้นมา เป็นเจ้าของประเทศ ได้เป็นผู้มีความรู้ดี มีความประพฤติดี สามารถที่จะปกครองบริหารบ้านเมืองให้เจริญมั่นคง สืบไป

ข้าพเจ้าขออวยพรให้บัณฑิตใหม่ทุกคนประสบความสำเร็จในชีวิต มีความรุ่งเรืองในหน้าที่ การงาน และขอให้ทุก ๆ ท่าน ที่มาประชุมกันอยู่ ณ ที่นี้ มีความสวัสดิ์โดยทั่วกัน.

พระบรมราชโองการ
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น
ณ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น
วันศุกร์ ที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๓

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มาร่วมพิธีมอบปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยขอนแก่นอีกวาระหนึ่ง และได้ทราบรายงานกิจการของมหาวิทยาลัย ที่ได้ดำเนินก้าวหน้าไปอีกเป็นอันมาก

ขอแสดงความชื่นชมกับผู้สำเร็จการศึกษาทุกคน ความสำเร็จทางการศึกษาของท่านทั้งปวงในครั้งนี้ เป็นความสำเร็จครั้งสำคัญที่น่าภาคภูมิใจเป็นรากฐานเพื่อการดำเนินอาชีพการงานในอนาคต และเป็นบันไดนำให้ก้าวไปสู่ความสำเร็จที่แท้จริงในชีวิต

บัณฑิตของมหาวิทยาลัยนี้เป็นผู้มีโอกาสดี ที่ได้รับการสนับสนุนอย่างเต็มที่ในการเล่าเรียน เพื่อให้ได้มี การศึกษาสมบูรณ์ทุก ๆ ด้าน จึงควรคาดหวังได้เป็นอย่างดี ว่าจะเป็นผู้นำหลักวิชาการมาปฏิบัติให้บังเกิด ประโยชน์อันยั่งยืน จะเป็นผู้สร้างสรรค์ความเจริญด้านต่าง ๆ และจะเป็นผู้นำพาประเทศชาติให้ก้าวหน้าไปได้ โดยมั่นคง ฉะนั้น แต่ละคนควรจะได้สำนึกถึงความสำคัญและหน้าที่ของตนที่มีอยู่ต่อสังคม ซึ่งได้เกื้อกูลตนมาก่อน ทั้งควรจะได้ตั้งอุดมคติในชีวิตไว้ให้สูง แล้วมุ่งมั่นกระทำการงานให้บรรลุผลตามอุดมคตินั้น เมื่อใดท่านสามารถใช้ความรู้ความคิดสติปัญญา สร้างความเป็นปึกแผ่นมั่นคงและความเจริญก้าวหน้าให้เกิดขึ้นแก่ตัว แก่วิชาชีพ และแก่ประเทศชาติจนเป็นที่ประจักษ์ชัดแล้วจึงควรถือว่าได้รับความสำเร็จสมบูรณ์ในชีวิต

ข้าพเจ้าขออวยพร ให้บัณฑิตทุกคนมีความสุขความเจริญและความก้าวหน้ารุ่งเรืองในหน้าที่การงาน ทั้งขอให้ทุกท่านที่มาร่วมประชุมในพิธีนี้ มีความสวัสดีโดยทั่วกัน.

พระบรมราชาวาท
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร
แก่ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี
ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ครั้งที่ ๕
ณ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
วันพฤหัสบดี ที่ ๑๔ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๑๔

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มาร่วมพิธีมอบปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่อีกวาระหนึ่ง และได้ทราบวามมหาวิทยาลัยได้รับความร่วมมือสนับสนุนอย่างพร้อมเพรียง ทำให้สามารถขยายงานทุก ๆ ด้านให้เจริญรุดหน้าไปอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง เป็นที่คาดหมายได้ว่าจะได้เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มั่นคง ซึ่งจะยังประโยชน์แก่การพัฒนาการศึกษาและความเจริญด้านอื่น ๆ ของชาติอย่างสำคัญต่อไป

ข้าพเจ้าขอแสดงความชื่นชมกับท่านที่ได้รับปริญญาคุณวุฒิปริญญาตรีบัณฑิตกิตติมศักดิ์และกับบัณฑิตของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ทุกคน ที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จในการศึกษา

บัณฑิตทั้งปวงที่อยู่ในที่นี้เป็นผู้มีสติปัญญาดี จึงมีโอกาสได้รับการสนับสนุนส่งเสริมให้เข้าเล่าเรียนจนสำเร็จวิชาการชั้นสูง เป็นที่หวังของทุกคนว่าจะได้ทำประโยชน์ทำความเจริญให้แก่ประเทศชาติและสังคมในกาลต่อไป ข้าพเจ้าใคร่ขอให้ทำความเข้าใจให้ถ่องแท้ตั้งแต่บัดนี้ว่า ท่านเป็นที่ปรารถนาเป็นที่หวังของคนทั้งชาติ ควรอย่างยิ่งที่จะได้ทำการงาน แสดงความสามารถให้เป็นคุณแก่ส่วนรวม ให้สมแก่คุณวุฒิและเกียรติศักดิ์ของผู้มีการศึกษาสูง

ทุกวันนี้ คนที่สำเร็จวิชาการสูง ๆ มีอยู่ในบ้านเมืองเรามีใช้น้อย เครื่องมือเครื่องใช้ตลอดจนความช่วยเหลือสนับสนุนต่าง ๆ ก็มีอยู่มาก แต่เราก็ยังพูดไม่ได้เต็มปากว่า การพัฒนาบ้านเมืองได้ผลเป็นที่พึงพอใจแล้ว เรื่องนี้เป็นเรื่องน่าคิด ข้าพเจ้าจึงขอฝากให้บัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่และทุก ๆ ท่านพิจารณาว่า ลำพังความรู้ ความฉลาด และเครื่องมืออันมีประสิทธิภาพต่าง ๆ นั้น ไม่อาจทำให้เราสร้างความเจริญมั่นคงให้แก่ประเทศได้โดยสมบูรณ์ ในการนี้ เราจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่ง คือความปรองดองกัน หันหน้าเข้าหากัน ร่วมมือร่วมใจกัน จึงจะสามารถนำเอาความรู้ความคิดและอุปกรณ์ที่มีอยู่ มาสร้างสรรคความเจริญที่แท้จริงอันเป็นสิ่งควรปรารถนา ให้บังเกิดขึ้นได้

ขออวยพรให้บัณฑิตของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีความคิดความเห็นที่ถูกต้องในอันจะทำการงานสร้างความเจริญมั่นคงของตนเองและของชาติ และขอให้ประสบความสุข ความก้าวหน้า พร้อมทั้งความสำเร็จในชีวิตทั่วกันทุกคน.

พระบรมราชาวาท
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ณ หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วันพฤหัสบดี ที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๑๔

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มาร่วมพิธีมอบปริญญาบัตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอีกวาระหนึ่ง และได้ทราบรายงานกิจการของมหาวิทยาลัยว่าดำเนินมาด้วยดีพร้อมทุก ๆ ด้าน

ขอแสดงความชื่นชมกับผู้ทรงคุณวุฒิและผู้สำเร็จการศึกษา ที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จในครั้งนี้ เป็นที่หวังกันทั่วไปว่า บัณฑิตทั้งหลายที่อยู่ ณ ที่นี้ จะได้เป็นทั้งกำลังและสติปัญญาของชาติ จะเป็นผู้แก้ไขคลี่คลายปัญหายุ่งยากสลับสนต่าง ๆ ที่มีอยู่ขณะนี้ และจะร่วมกำลังกันสร้างเสริมความเจริญมั่นคง ให้เกิดมีในงานของประเทศทุก ๆ ด้าน เพื่อให้ชาติบ้านเมืองของเราดำเนินก้าวหน้าต่อไปได้ ฉะนั้น แต่ละคนควรที่จะได้ทราบตระหนักในเกียรติภูมิของตน ที่ได้รับความเชื่อถือวางใจของมหาชน แล้วเตรียมพร้อมที่จะรับหน้าที่อันสำคัญยิ่งนั้น พร้อมทั้งตั้งใจกระทำโดยเต็มสติกำลังให้บรรลุเป้าหมาย คือความสงบสุขและความเป็นปึกแผ่นของเรา

การทำงานใหญ่ ๆ ให้สำเร็จได้นั้น จำต้องมีอุดมคติกับทั้งหลักการอันสูง อุปสรรคขัดขวางความสำเร็จที่สำคัญที่สุด ก็คือการไม่ประพฤติตาม หรือการประพฤติทวนอุดมคติและหลักการนั้น อุปสรรคนี้มีปรากฏเสมอจนเป็นเหตุให้เกิดความท้อถอยกันอยู่ทั่วไป แม้ในหมู่คนที่มีปัญญาและมีความตั้งใจที่จะทำงาน ท่านทั้งหลายก็ต้องพบอุปสรรคดังกล่าวนี้เช่นกัน ซึ่งท่านจะต้องชนะให้ได้ สิ่งใดที่เห็นว่าถูกต้องแล้ว ท่านจะต้องทำ เพราะถ้าไม่ทำ ก็จะทำให้เกิดความท้อถอย ทำให้มีคนทำงานจริงน้อยลง งานทุกอย่าง คุณธรรมทุกอย่าง จะเสื่อมทรามลงจนหมดสิ้น เมื่อท่านกล้าทำในสิ่งที่ถูกต้อง ก็จะเป็นตัวอย่าง ชักนำผู้มีความรู้สติปัญญาทั้งหลาย ให้มีกำลังใจ และมีความเข้มแข็งที่จะปฏิบัติเช่นเดียวกัน ซึ่งจะเป็นผลให้ปฏิบัติการของผู้มีความรู้ความสามารถมีพลังเพิ่มมากขึ้น ๆ และจะทำให้งานของชาติดำเนินก้าวหน้าไปได้ตามจุดหมาย จึงขอฝากไว้เป็นข้อคิด สำหรับบัณฑิตจะนำไปพิจารณาปฏิบัติ ในการทำงานเพื่อตนเองและเพื่อประเทศชาติต่อไป

ขออวยพรให้บัณฑิตใหม่มีจิตใจเข้มแข็งและมั่นคงในหน้าที่การงาน ให้ประสบความสำเร็จและความเจริญในชีวิต ขอให้ทุกท่านที่มาร่วมประชุมในพิธีนี้มีความสุขความสวัสดิ์ด้วยกัน.

พระบรมราชาวาท
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ณ หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วันศุกร์ ที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๑๔

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มามอบปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาศาษาต่าง ๆ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอีกวาระหนึ่ง ขอแสดงความชื่นชมกับท่านทั้งปวงผู้ได้รับความสำเร็จ

เมื่อวันวาน ข้าพเจ้าได้กล่าวถึงการทำงานของชาติ ซึ่งเป็นงานของบัณฑิตผู้มีความรู้สติปัญญาโดยตรงว่า บัณฑิตจะต้องตั้งหลักการอันสูงไว้ และปฏิบัติตามหลักการนั้นอย่างเข้มแข็ง โดยไม่ยอมให้อุปสรรคใด ๆ มาขัดขวาง งานสำคัญนั้นจึงจะสำเร็จตามจุดหมายได้

โอกาสนี้ จะขอกล่าวเสริมถึงหลักการที่เห็นว่าสำคัญบางประการซึ่งบัณฑิตทุกคนควรจะได้หยิบยกขึ้นพิจารณา การกระทำใด ๆ ควรจะได้ทำด้วยเหตุผล ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของงาน เพราะจะช่วยให้งานสำเร็จลุล่วงไปได้โดยถูกต้อง เทียบตรง และรวดเร็ว นอกจากนั้น จะต้องทำด้วยความสุจริต ไม่เบียดเบียน เบียดบัง หรือละเมิดผู้อื่น ซึ่งจะทำให้ปลอดภัยจากความลำบากยากยุ่ง และความวิบัติทั้งปวง สำคัญที่สุด จะต้องทำด้วยความเป็นบัณฑิตของตน ได้แก่ทำด้วยความคิดพิจารณาให้เห็นถ่องแท้ว่าอะไรเป็นความเสื่อม อะไรเป็นความเจริญ อะไรเป็นสิ่งที่ต้องทำ อะไรเป็นสิ่งที่ต้องละเว้นและกำจัด ความสามารถคิดพิจารณาให้เห็นจริงได้ดังนี้ จะทำให้เกิดความรู้สึกรับผิดชอบ ในอันที่จะทำสิ่งที่ถูกที่เจริญ และงดเว้นสิ่งที่ตรงข้ามทั้งหมด การมีความรู้สึกรับผิดชอบในการกระทำดังนี้ สำคัญมาก เพราะจะทำให้หลักการที่ตั้งไว้บังเกิดผล และเป็นหลักการที่ศักดิ์สิทธิ์ ทำให้ไม่ต้องตกเป็นเครื่องมือของผู้อื่น หรือตกอยู่ใต้อิทธิพลของผู้อื่น ทั้งทำให้งานที่ทำมีผลอันแน่นอน และดำเนินไปได้ตรงตามความประสงค์ จึงขอฝากไว้เป็นข้อคิดสำหรับบัณฑิตจะนำไปพิจารณาปฏิบัติในการทำงานเพื่อตนและเพื่อประเทศชาติต่อไป

ขออวยพรให้บัณฑิตใหม่มีจิตใจเข้มแข็งและมั่นคงในหน้าที่การงาน ให้ประสบความสำเร็จและความเจริญในชีวิต ขอให้ทุกท่านที่มาพร้อมประชุมในพิธีนี้ มีความสุขความสวัสดิ์ทั่วกัน.

พระบรมราชาวาท
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
วันพฤหัสบดี ที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๑๔

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มาร่วมในพิธีมอบปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
อีกรวาระหนึ่ง และได้ทราบรายงานกิจการของมหาวิทยาลัยในรอบปีที่ผ่านมา

ขอแสดงความชื่นชมกับทุก ๆ คน ผู้ได้รับเกียรติและความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้

บัณฑิตทั้งหลายย่อมทราบอยู่ดีแล้วว่า ขณะนี้ประเทศของเรากำลังเผชิญกับปัญหาอันยุ่งยากอยู่หลายอย่าง
ปัญหาเหล่านี้เป็นอุปสรรคขัดขวางงานต่าง ๆ ของบ้านเมือง เป็นอันตรายต่อสวัสดิภาพของประชาชน ต่อความ
ก้าวหน้าและความมั่นคงของประเทศอย่างยิ่ง จำเป็นที่เราจะต้องต่อสู้แก้ไขสถานการณ์ให้คลี่คลายดีขึ้นโดยเร็ว
มิฉะนั้น ฐานะของเราจะยิ่งเสื่อมลง และยากที่จะรักษาตัวให้รอดอยู่ได้

การจรรโลงประเทศเป็นหน้าที่ของคนทุกคน แต่ผู้มีการศึกษาสูงมีความรู้สูง ย่อมมีหน้าที่และความรับผิดชอบ
เป็นพิเศษ ท่านทั้งหลายจะต้องใช้วิชาความรู้ให้เกิดประโยชน์ เพื่อสร้างสังคม ซึ่งเป็นที่พึ่งที่อาศัยของทุกคน
ให้เป็นสังคมที่มีความเจริญ มั่นคง และก้าวหน้า ในการนี้ แต่ละคนจะต้องตั้งความปรารถนาอันสูงไว้ จะต้อง
เข้มแข็ง อดทน ไม่ย่อท้อ และไม่คลายจากความเพียร ที่สำคัญยิ่งจะต้องคิดหาวิธีการที่จะรวมบัณฑิตของ
มหาวิทยาลัยนี้ทุกคน พร้อมทั้งบรรดาผู้มีความรู้ความสามารถและสติปัญญาอื่น ๆ ให้เข้ามาร่วมมือร่วมแรงกัน
โดยปรักพร้อม ผนึกกำลังเข้าด้วยกัน ให้เกิดเป็นพลังอันแข็งแกร่งมั่นคง เมื่อพลังนั้นเกิดขึ้นแล้ว จะเป็นปัจจัย
สำคัญที่สุด สำหรับแก้ทางอุปสรรคและปัญหายุ่งยากทั้งปวง เพื่อเปิดทางให้แต่ละคนได้ใช้ความรู้ความสามารถ
ปฏิบัติงานทุก ๆ อย่างอย่างเต็มภาคภูมิ และดำเนินถึงจุดมุ่งหมาย คือความสุขความเจริญของชาติ ได้ดังประสงค์

ข้าพเจ้าขออวยพรให้บัณฑิตใหม่ทุกคนประสบความสำเร็จและความเจริญก้าวหน้าในชีวิต
และขอให้ผู้ที่มาร่วมประชุมในพิธีนี้ มีความสวัสดิ์โดยทั่วกัน.

พระบรมราชาวาท
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
วันพุธ ที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๑๔

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มาร่วมในพิธีมอบปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในวาระนี้ และได้ทราบรายงานว่า การปรับปรุงระบบการศึกษาตามแผนการศึกษาของมหาวิทยาลัย ได้ผลสืบหน้ามาได้ อีกชั้นหนึ่ง ซึ่งเข้าใจได้ว่ามหาวิทยาลัยได้ศึกษาวิจัยและเตรียมงานต่าง ๆ เป็นอย่างดี

ข้าพเจ้าขอแสดงความชื่นชมด้วย กับผู้ทรงคุณวุฒิและกับบัณฑิตทุกคนที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จ ในการศึกษา

ขณะนี้ มีความคิดเห็นอย่างหนึ่งเกิดขึ้นว่า สภาพการณ์ในทางเลื่อมทราวมหลายอย่างกำลังครอบงำ ประเทศของเราอยู่ ทำให้งานต่าง ๆ ไม่อาจดำเนินไปได้โดยคล่องตัวเพราะขาดความเรียบร้อยและเที่ยงตรง ความคิดเช่นนี้จะมีมูลความจริงอยู่มากน้อยเพียงใดก็ตาม ย่อมก่อให้เกิดการเพ่งเล็งในแง่ร้าย ทำให้คนบางคน แม้เป็นผู้มีการศึกษาสูง เกิดความท้อถอย ปล่อยตัว ปล่อยงาน กระทำการต่าง ๆ ที่ไร้เหตุผล ซึ่งที่สุดจะเป็น ผลร้ายและเป็นภัยแก่ประเทศชาติและประชาชนอย่างยิ่ง คนไทยเป็นคนที่สามารถ โดยเฉพาะผู้ได้รับการศึกษา ดีเช่นท่านทั้งหลาย ย่อมมีความรู้ความคิดอันกว้างขวางก้าวหน้า มีกำลังกายกำลังใจที่สมบูรณ์ และมีเจตนา อันแรงกล้าที่จะสร้างสรรค์ จะต้องรู้จักวินิจฉัยสถานการณ์และแก้ไขสถานการณ์อย่างถูกต้อง เมื่อมีความรู้ ความคิดอยู่ ควรจะนำมาเชื่อมโยงกันเข้าให้พร้อมเพรียง ประสมประสานปรับปรุงความรู้ความคิดนั้นด้วยความ คิดพิจารณาแล้วนำออกใช้ให้ได้ผล จุดใดเลื่อม ก็แก้ไขเปลี่ยนแปลงที่จุดนั้น จุดใดดีอยู่ ก็ส่งเสริมให้มันคง ยิ่งขึ้น ถ้าเราพร้อมกันปฏิบัติงานของชาติโดยทำนองนี้ ทุกสิ่งทุกอย่างจะดีขึ้นเป็นลำดับ เชื่อได้แน่นอนว่า จะ เอาชนะอุปสรรคและอันตรายใด ๆ ทุกอย่างได้ จะสามารถธำรงความเป็นไทย และนำพาประเทศให้ก้าวหน้า ต่อไปได้โดยสวัสดิ์

ขออวยพรให้บัณฑิตที่ได้รับปริญญาในวันนี้ ประสบความสำเร็จและความเจริญรุ่งเรืองในงานที่จะพึง ปฏิบัติต่อไป.

พระบรมราชาวาท
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
วันพฤหัสบดี ที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๑๔

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มามอบปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์อีกวาระหนึ่ง และขอแสดงความชื่นชมกับทุกคนที่ได้รับความสำเร็จ

ข้าพเจ้าได้กล่าวแก่บรรดาบัณฑิตที่เข้ารับปริญญาบัตรเมื่อวันวานนี้ว่า ความคิดวินิจฉัยสถานการณ์ต่าง ๆ ในทางร้าย ไม่ช่วยให้บ้านเมืองดีขึ้น หากแต่ส่งเสริมให้เกิดการกระทำที่ขาดเหตุผลต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นผลเสียหายต่อประเทศและประชาชน ทุกคนควรจะได้รู้จักวินิจฉัยสถานการณ์ให้ถูกต้อง จะต้องรวมความรู้ความคิดเข้าด้วยกัน พิจารณานำออกใช้แก้ไขจุดที่บกพร่อง และส่งเสริมจุดที่ดีให้มั่นคง

ข้าพเจ้าขอกล่าวเสริมแก่ท่านทั้งหลายว่า ความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างไม่เคยมีมาก่อนในบ้านเมืองของเรา ทำให้เกิดความรู้สึกว่าประเทศไทยและคนไทยกำลังเสื่อมลง กำลังจะถูกกลืนหายไปกับอิทธิพลแห่งความเสื่อมในโลกปัจจุบัน ความรู้สึกเช่นนี้ไม่ตรงกับความจริงนัก เพราะคนไทยเรามีความเป็นตัวของตัว自己有สมบัติทั้งทางวัตถุและจิตใจอย่างอุดมสมบูรณ์มาแต่เดิม เป็นการยากอยู่ที่จะถูกกลืนหรือถูกทำลายอย่างที่คิดกัน ทุกคนควรจะได้พิจารณาถึงข้อนี้โดยถ่องแท้ในทุกสิ่งทุกอย่างที่เราารู้สึกว่าเสื่อมนั้น ย่อมต้องมีส่วนที่ตีเหลืออยู่ให้เราแก้ไขปรับปรุงให้มั่นคงได้ เพราะฉะนั้น ท่านทั้งปวงจะต้องตั้งใจและตั้งความเพียร ที่จะพิจารณาล้างบกพร่องโดยรอบคอบ แล้วพยายามปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นด้วยความรู้ความสามารถ เพื่อจรรโลงประเทศชาติไทยไว้ให้ทุกคนได้มีสิทธิเสรีภาพและความเป็นไทย ซึ่งเราได้สร้างสมอบรมสืบกันมาช้านานนั้น อยู่ตลอดไป

ขออวยพรให้บัณฑิตใหม่ ประสบความสำเร็จและความก้าวหน้าในอาชีพที่จะพึงปฏิบัติต่อไป และขอให้ทุกท่านที่มาประชุมพร้อมกัน ณ ที่นี้ มีความสุขความสวัสดิ์ถ้วนหน้ากัน.

พระบรมราชาวาท
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร ประกาศนียบัตร และอนุปริญญาบัตร
แก่นักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล
วันศุกร์ ที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๔

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มาร่วมพิธีมอบปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยมหิดลอีกวาระหนึ่ง ขอแสดงความชื่นชมกับผู้ทรงคุณวุฒิและผู้สำเร็จการศึกษาสาขาต่าง ๆ ทุกคน

การปรับปรุงและขยายงานของมหาวิทยาลัย ตามที่รายงานให้ทราบทุกครั้ง แสดงว่ามหาวิทยาลัยมีความพยายามอย่างมาก ที่จะดำเนินงานให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ เพื่อให้ทันกับสภาพการณ์ของบ้านเมืองในปัจจุบัน ซึ่งจำเป็นต้องส่งเสริมในด้านเศรษฐกิจและสังคมตลอดจนถึงด้านอนามัยอย่างกว้างขวาง จึงใคร่ขอชมเชยผู้บริหารตลอดจนผู้มีส่วนร่วมในงานของมหาวิทยาลัยทุกฝ่ายไว้ ณ ที่นี้ด้วย

สำหรับท่านทั้งปวงผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรต่าง ๆ แล้วนั้น ต่างก็จะได้ประกอบกิจการตามแนวทางที่ได้ศึกษามาต่อไป ขอให้ทำความเข้าใจให้แจ่มแจ้งว่า ผู้มีโอกาสได้เข้าศึกษาวิชาการชั้นสูงทุกคน ควรถือว่าได้รับความสนับสนุนจากสังคมเป็นพิเศษ เพราะฉะนั้น จะต้องทำหน้าที่รับผิดชอบต่อสังคมเพิ่มขึ้นเป็นพิเศษทำนองเดียวกัน คือมีหน้าที่ที่จะต้องนำวิชาการและความรู้ความสามารถออกใช้ให้เป็นประโยชน์ เพื่อสร้างสรรค์ความเจริญให้แก่บ้านเมือง และการพัฒนาประเทศนั้น จำเป็นต้องอาศัยกำลังของผู้มีความรู้ความสามารถทุก ๆ ฝ่าย จะขาดฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ได้ แต่ละคนควรจะได้ร่วมงานของชาติด้วยการอุทิศตนเป็นกำลัง และเป็นผู้นำ ในการทำความเจริญให้แก่งานและวิชาการ ควรจะได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเข้มแข็ง ด้วยความสุจริต ด้วยความเมตตา และด้วยอุดมคติพร้อมทั้งตั้งใจระลึกรู้อยู่เป็นนิตย์ว่า ผลการปฏิบัติตัวและปฏิบัติงานของท่านเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่จะสร้างชื่อเสียง เกียรติคุณ ให้เป็นที่เชื่อถือยกย่องของมวลชนสืบไป

ข้าพเจ้าขออวยพรให้ผู้สำเร็จการศึกษาทุกคน ประสบความสำเร็จในชีวิตมีความรุ่งเรืองในหน้าที่ราชการ และขอให้ท่านที่มาร่วมประชุมพร้อมกันในงานนี้มีความสุขสวัสดิ์โดยทั่วกัน.

พระบรมราชาวาท
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยศิลปากร
ณ ท้องพระโรงวังท่าพระ
วันพฤหัสบดี ที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๔

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มามอบปริญญาบัตรและอนุปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยศิลปากรอีกวาระหนึ่ง ขอแสดงความชื่นชมกับผู้สำเร็จการศึกษาทุกคน

ตามที่รายงานให้ทราบมา มหาวิทยาลัยมีโครงการหลายอย่างที่จะขยายขอบเขตการศึกษาออกไป เพื่อปรับปรุงหลักสูตรและระบบการศึกษาให้มีประสิทธิภาพนั้น เป็นที่น่าสนใจและพอใจอย่างยิ่งสำหรับประชาชนคนไทยทุกคนเพราะเป็นประโยชน์สำคัญส่วนหนึ่ง ในทางส่งเสริมการศึกษาระดับสูงของชาติ

ในเรื่องนี้ขอให้เข้าใจว่า การวางโครงการใด ๆ ที่จะให้ได้ผลสมบูรณ์ จะต้องอาศัยเหตุผลที่หนักแน่น เป็นพื้นฐาน ต้องจัดวางรูปขึ้นด้วยความละเอียดรอบคอบ แล้วต้องดำเนินการอย่างจริงจังโดยขะมักเขม้น ข้อสำคัญที่ควรคำนึงถึงอย่างยิ่งนั้น ได้แก่ความจริงที่ว่า การทำงานใหญ่ ๆ ทุกอย่าง ต้องการเวลามาก กว่าจะทำสำเร็จ ผู้ที่เริ่มโครงการอาจไม่ทันทำให้สำเร็จโดยตลอดด้วยตนเองก็ได้ ต้องมีผู้อื่นรับทำต่อไป ดังนั้น ไม่ควรยกเอาเรื่องใครเป็นผู้เริ่มงาน ใครเป็นผู้รับช่วงงาน ขึ้นเป็นข้อสำคัญนัก จะต้องถือผลสำเร็จที่จะเกิดจากงาน เป็นใหญ่ยิ่งกว่าสิ่งอื่น จึงใคร่ขอให้ทุกคน ทั้งผู้บริหาร คณาจารย์ นักศึกษาและบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาแล้ว ร่วมมือกันในกิจการของมหาวิทยาลัยอย่างใกล้ชิด โดยช่วยกันคิดช่วยกันทำ ด้วยวิธีการเช่นนี้ ผลประโยชน์ส่วนรวมของมหาวิทยาลัยที่จะบังเกิดขึ้น เพราะงานต่าง ๆ ดำเนินไปได้โดยไม่ติดขัด

สำหรับบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา และจะออกไปประกอบกิจการต่าง ๆ ตามความรู้ความสามารถนั้น คงจะเล็งเห็นแล้วว่า การที่ได้ปฏิบัติร่วมมือกับมหาวิทยาลัยอย่างมีหลักการ ทำให้ได้ผลดี น่าพึงพอใจเป็นอย่างยิ่ง จึงควรจะเป็นหน้าที่ ที่จะร่วมสนับสนุนกิจการของมหาวิทยาลัยต่อไป และนำหลักปฏิบัตินั้นไปใช้ในการดำเนินชีวิตและการดำเนินงานทั้งปวง เชื่อว่าจะทำให้การทำงานทั้งในส่วนตัวและในส่วนรวมของชาติทุกสาขา สำเร็จลุล่วงไปได้โดยสะดวก และจะทำให้บ้านเมืองมีความเจริญก้าวหน้ามีความมั่นคงปลอดภัยอยู่ตลอดไป ตามที่ทุกคนปรารถนา

ข้าพเจ้าขออวยพรให้บัณฑิตใหม่ประสบความสำเร็จ มีความเจริญรุ่งเรืองในชีวิตและการทำงาน และขอให้ทุกท่านที่มาพร้อมประชุมในพิธีนี้ มีความสวัสดิ์ทั่วกัน.

พระบรมราโชวาท
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร แก่บัณฑิตนักศึกษามหาวิทยาลัยวิชาการศึกษา
ณ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ถนนประสานมิตร
วันจันทร์ ที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๑๔

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มาร่วมในพิธีมอบปริญญาบัตรของวิทยาลัยวิชาการศึกษา อีกครั้งหนึ่ง ขอแสดงความชื่นชมด้วย กับผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับต่าง ๆ ทุก ๆ สาขา

ท่านทั้งปวงผู้สำเร็จการศึกษาแล้ว ส่วนใหญ่จะเข้ารับงานทางด้านการศึกษา ซึ่งเป็นงานที่สำคัญ จึงควรจะทำความเข้าใจในหน้าที่ให้ทราบชัดเสียแต่ต้น เพื่อจักได้ปฏิบัติให้เป็นผลตรงตามวัตถุประสงค์

การให้การศึกษาแก่เด็กต้องเริ่มตั้งแต่เกิด ขึ้นต้น ก็ต้องสอนให้รู้จักใช้อวัยวะและประสาทส่วนต่าง ๆ ต้องคอยควบคุมฝึกหัด จนสามารถใช้อวัยวะและประสาทส่วนนั้น ๆ ทำกิจวัตรทั้งปวงของตนเองได้ เมื่อสามารถ ทำกิจวัตรของตัวได้แล้ว ถัดมา ก็ต้องสอนให้รู้จักทำการต่าง ๆ ให้รู้จักแสวงหาสิ่งต่าง ๆ ตามที่ต้องการ ให้ได้ มากขึ้น เพื่อให้ชีวิตมีความสะดวกมีความสบาย การให้การศึกษาขั้นนี้ ได้แก่การฝึกกายให้มีความคล่องแคล่ว ชำนิชำนาญ และสามารถในการปฏิบัติ ประกอบกับการสอนวิชาความรู้ต่าง ๆ อันเป็นพื้นฐาน สำหรับการประกอบอาชีพเลี้ยงตัว การให้การศึกษาอีกขั้นหนึ่ง คือการสอนและฝึกฝนให้เรียนรู้วิทยาการที่ก้าวหน้าขึ้นไป พร้อมทั้งการฝึกฝนให้รู้จักใช้เหตุผลสติปัญญาและหาหลักการชีวิต เพื่อให้สามารถสร้างสรรค์ความเจริญงอกงาม ทั้งทางกายและทางความคิด ผู้ทำงานด้านการศึกษาจึงมีความสำคัญเป็นพิเศษ และได้รับความยกย่องเป็นอย่างสูงตลอดมา ในฐานะที่เป็นผู้ให้ชีวิตจิตใจ ตลอดจนความเจริญทุกอย่างแก่อนุชน

บัณฑิตทางการศึกษาจงรักษาคุณค่าและความสำคัญในงานของท่านไว้จักได้เป็นเกียรติเป็นความสำเร็จ ของตัวท่านเอง และเป็นประโยชน์เพิ่มพูนกำลังความสามารถของประชาชาติไทยเราต่อไป

ขออวยพรให้บัณฑิตใหม่ประสบความสำเร็จในชีวิต มีความเจริญรุ่งเรืองในหน้าที่การงานทั้งปวง และ ขอให้ทุกคนที่มาร่วมพิธีนี้ มีความสุขความสวัสดิ์ทั่วกัน.

พระบรมราโชวาท
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นิสิตนักศึกษาวิทยาลัยวิชาการศึกษา
ณ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ถนนประสานมิตร
วันอังคาร ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๑๔

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มาร่วมในพิธีมอบปริญญาบัตรของวิทยาลัยวิชาการศึกษาอีกวาระหนึ่ง และขอแสดงความชื่นชมกับบัณฑิตผู้ได้รับเกียรติและได้รับความสำเร็จในการศึกษาทุกคน

เมื่อวันวาน ข้าพเจ้าได้กล่าวแก่ที่ประชุมนี้ถึงการให้การศึกษา ถึงความสำคัญของผู้ให้การศึกษา พร้อมทั้งขอให้บัณฑิตทางการศึกษารักษาความสำคัญและคุณค่าของงานและของตนเองไว้

การรักษาคุณค่าและความสำคัญของสิ่งที่ตั้งงามนั้น ในทุกวันนี้ มักเห็นกันว่าเป็นสิ่งเกินวิสัยที่จะทำ เพราะสภาพชีวิตความเป็นอยู่รวมทั้งความคิดความต้องการของคน เปลี่ยนไปจากเดิมมาก สิ่งที่เคยรับนับถือก็ละเลยกันเสียโดยมาก เรื่องนี้เป็นปัญหาใหญ่ที่ท่านทั้งหลายจะต้องขบคิดและแก้ไข สังคมของเรานั้นถึงจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร ก็ยังคงต้องอาศัยเหตุผลเป็นรากฐานและเป็นหลักการความคิดความต้องการหรือความเปลี่ยนแปลงใด ๆ ที่มีได้เป็นไปตามเหตุผล จะหนักแน่นยิ่งกว่าสิ่งที่เกิดจากเหตุผลความถูกต้องไม่ได้ และจะคงทนถาวรอยู่ตลอดไปไม่ได้ ผู้เป็นบัณฑิตจะต้องเชื่อมั่นและยืนหยัดในเหตุผลและความดี ถ้าทุกคนมีความมั่นคง ไม่หวั่นไหวต่อความวิปริตผันผวนของสังคม ช่วยกันปลูกฝังความรู้ความคิดความมีเหตุผลให้เกิดมีในอนุชน สังคมของเราก็จะเข้ารูปเข้ารอยดีขึ้นเป็นลำดับ และจะสามารถรักษาคุณค่าความดีงาม โดยเฉพาะของงานของท่าน และตัวของท่านไว้ได้ตามประสงค์

ขออวยพรให้บัณฑิตใหม่มีความเข้มแข็งทั้งในกายใจ ให้สามารถปฏิบัติบำเพ็ญประโยชน์ในการอบรมกุลบุตรกุลธิดาให้ได้ผลอันสมบูรณ์ และประสบความสำเร็จในชีวิต กับทั้งความเจริญรุ่งเรืองในหน้าที่การงานทุก ๆ อย่างโดยทั่วหน้ากัน.